

LTB Kadın Sığınmaevi'nin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi

Name Sarıkaya

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsüne Toplumsal
Cinsiyet Çalışmaları Yüksek Lisans Tezi olarak sunulmuştur.

Doğu Akdeniz Üniversitesi
Ağustos 2025
Gazimağusa, Kuzey Kıbrıs

Lisansüstü Eğitim, Öğretim ve Araştırma Enstitüsü onayı

Prof. Dr. Ali Hakan Ulusoy
L.E.Ö.A. Enstitüsü Müdürü

Bu tezin Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarım.

Prof. Dr. Vedat Yorucu
Ekonomi Bölüm Başkanı

Bu tezi okuyup değerlendirdiğimizi, tezin nitelik bakımından Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Yüksek Lisans derecesinin gerekleri doğrultusunda hazırlandığını onaylarız.

Yrd. Doç. Dr. Merve Uysal
Eş-Tez Danışmanı

Doç. Dr. Süheyla Üçışık Erbilen
Tez Danışmanı

Değerlendirme Komitesi

1. Doç. Dr. Feyza Arman Bhatti
2. Doç. Dr. Süheyla Üçışık Erbilen
3. Yrd. Doç. Dr. Olcay Karacan
4. Yrd. Doç. Dr. Merve Uysal
5. Yrd. Doç. Dr. Onur Yamaner

ÖZ

Aile içi şiddet, bireysel ve toplumsal boyutlarıyla insan haklarını ihlal eden ciddi bir sorundur. Kadınlar, toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve ataerkil yapı nedeniyle bu şiddet türünden çok yönlü olarak etkilenmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede sığınmaevleri; fiziksel barınma, psikolojik destek, hukuki danışmanlık ve istihdam olanakları gibi hizmetlerle kadınların güvenli ve bağımsız bir yaşam kurmalarına katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Bu araştırma, Lefkoşa Türk Belediyesi'ne bağlı Kadın Sığınmaevi'nin 2020–2024 yılları arasındaki hizmet sunumunu analiz etmektedir. Çalışmada, hizmet alan 203 kadının yaş, eğitim durumu, şiddet türü, başvuru nedenleri, yönlendirilme biçimleri, çıkış nedenleri ve vatandaşlık statüleri gibi veriler sosyodemografik ve yapısal değişkenler çerçevesinde değerlendirilmiştir. Veriler, sığınmaevinin işleyişine ilişkin görünür bir profil sunmakta ve bu kurumların çok yönlü destek mekanizmalarının kadınların topluma yeniden katılımındaki rolünü ortaya koymaktadır.

Elde edilen bulgular, sığınmaevine başvuruların en yaygın nedeninin şiddet ve evsizlik olduğunu; kısa süreli barınmanın ise oldukça yaygın olduğunu göstermektedir. Ayrıca, kadınların eğitim düzeyleri ve vatandaşlık statüleri çeşitlilik göstermekte, bu da kurumsal hizmetlerin esnekliğini ve kapsayıcılığını öne çıkarmaktadır. Sığınmaevlerinin sağladığı destek, kadınların şiddet döngüsünden çıkmasına ve bağımsız bir yaşam kurmasına önemli ölçüde katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Kadına Yönelik Şiddet, Sığınmaevi, Lefkoşa Türk Belediyesi Sığınmaevi, Sosyoekonomik Analiz

ABSTRACT

Domestic violence is a serious issue that violates human rights and has both individual and societal consequences. Women are disproportionately affected by this form of violence due to gender inequality and patriarchal structures. Women's shelters play a critical role in combating gender-based violence by offering not only physical accommodation but also psychological support, legal counseling, and access to employment opportunities, thereby contributing to the establishment of a safe and independent life for women.

This study analyzes the services provided by the Women's Shelter affiliated with the Nicosia Turkish Municipality between 2020 and 2024. The research examines socio-demographic and structural variables related to 203 women who received services during this period, including their age, education level, types of violence experienced, reasons for seeking shelter, referral processes, exit reasons, and citizenship status. The data present a comprehensive profile of the shelter's operations and highlight the significant role of such multi-dimensional support mechanisms in facilitating women's reintegration into society.

The findings reveal that the most common reasons for seeking shelter are violence and homelessness, with many women staying for short periods such as 30 days or less. Furthermore, the women's education levels and citizenship statuses demonstrate significant diversity, underscoring the shelter's need for flexibility and inclusivity in service provision. Overall, the support provided by the shelter contributes meaningfully to helping women break the cycle of violence and build independent lives.

Keywords: Gender, Gender-Based Violence, Women's Shelter, Nicosia Turkish Municipality, Socioeconomic Analysis

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim boyunca, özellikle tez sürecinde akademik rehberliği, engin bilgi birikimi, teşvik edici tutumu ve desteğiyle sürecimi anlamlı kılan kıymetli danışmanlarım Doç. Dr. Süheyla Üçışık Erbilen ve Yard.Doç.Dr. Merve Uysal'a, tez çalışmamda bana gerekli desteği sağlayan Lefkoşa Türk Belediyesi Başkanı Sayın Mehmet Harmancı'ya, bu yola birlikte çıktığımız ve desteğiyle beni motive eden sevgili arkadaşım Sibel Taçay Demirpençe'ye, tez sürecimde stresime ortak olan ve bana destek olan değerli çalışma arkadaşlarım Gülhan Tahsin, Kudret Özkebabçı, Salih Hayaloğlu'na, stajyerlerimiz Fisun ve Bahar'a, bu süreçte yanımda olan canım arkadaşlarım Şafak Alibaba, Bahar Altındağ, ve Hatice Karataş'a, her koşulda yanımda olan ve beni destekleyen canım annem Seher Sarıkaya ve babam Mehmet Sarıkaya'ya, kardeşlerim Bekir ve Hatice Sarıkaya'ya, kadına yönelik şiddetle mücadele alanında özveriyle emek harcayan tüm aktivistlere ve gönüllülere, en önemlisi de uğradıkları şiddete rağmen yılmadan mücadele eden, sesiz kalmayan, hakları için direnen ve cesaretleriyle pek çok kadına ve bana umut olan tüm direnişçi kadınlara gönülden teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
TEŞEKKÜR.....	vi
KISALTMALAR	ix
TABLO LİSTESİ.....	x
1 GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	4
1.3 Araştırmanın Önemi	4
1.4 Varsayımlar.....	5
1.5 Sınırlılıklar	5
1.6 Tanımlar.....	5
2 KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
2.1 Şiddet ve Kadına Yönelik Şiddet.....	6
2.2 Şiddet Türleri	9
2.3 Şiddet Döngüsü.....	13
2.4 Sığınmaevlerinin Genel İşleyişi.....	15
2.5 Lefkoşa Türk Belediyesi Kadın Sığınmaevi.....	17
2.5.1 LTB Sığınmaevi Fiziki Koşulları.....	18
2.5.2 Güvenlik Tedbirleri.....	19
2.5.3 Sığınmaevinin İşleyişi.....	19
2.5.4 Sağlanan Hizmetler	21
2.5.5 Sığınmaevinden Ayrılma Süreci	23

2.6 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Kadına Yönelik Şiddet: Mevcut Veriler	24
3 YÖNTEM.....	28
3.1 Araştırmanın Modeli.....	28
3.2 Çalışma Grubu	29
3.2.1 Demografik Bilgiler	29
3.3 Veri Toplama Araçları	31
3.4 Veri Toplama Süreci	31
3.5 Verilerin Analizi	31
4 BULGULAR, YORUMLAR VE TARTIŞMA	32
4.1 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Kuruma Geliş Nedenleri	32
4.2 Sığınma Hizmetine Ulaşım Şekli.....	33
4.3 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Yanında Bulunan Çocuk Sayısı .	34
4.4 Sığınmaevinde Kalan Kadınların Geldikleri Bölgeler.....	36
4.5 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Eğitim Durumları	38
4.6 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Yaşları	40
4.7 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Uyrukları	42
4.8 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Kurumda Kalış Süreleri.....	43
4.9 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Çıkış Nedenleri.....	44
5 SONUÇ VE ÖNERİLER.....	48
KAYNAKLAR	51
EKLER.....	58
Ek 1: Sığınmaevi Sosyodemografik Veri Formu.....	59
Ek 2: Etik Kurul Onayı	62

KISALTMALAR

CEDAW	Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Sözleşmesi (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women)
LTB	Lefkoşa Türk Belediyesi
PGM	Polis Genel Müdürlüğü
SORÖV	Sosyal Riskleri Önleme Vakfı
TOCED	Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Dairesi
WHO	World Health Organisation (Dünya Sağlık Örgütü)
KKTC	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
TKDF	Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: ALO 183 İhbar Hattı'na gelen başvurular	24
Tablo 2: PGM Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Birimi'ne gelen başvuru sayısı.....	25
Tablo 3: Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından adli yardım yapılan kadın sayısı.....	26
Tablo 4: LTB Sığınmaevi yıllık giriş yapan kadın sayısı	27
Tablo 5: Sığınmaevinden hizmet alan kadınların demografik dağılımı (2020–2024)	29
Tablo 6: Kadınların kuruma geliş nedenlerine göre dağılımı	32
Tablo 7: Kuruma ulaşım şekli	33
Tablo 8: Kadınların yanında bulunan çocuk sayısına göre dağılımı	34
Tablo 9: Kadınların geldikleri bölgelere göre dağılımı.....	36
Tablo 10: Kadınların eğitim düzeyleri	38
Tablo 11: Kadınların yaş gruplarına göre dağılımı	40
Tablo 12: Kadınların geldikleri ülkelere göre dağılımı.....	42
Tablo 13: Kadınların kurumda kalış sürelerine göre dağılımları	43
Tablo 14: Kadınların kurumdan çıkış nedenlerine göre dağılımı	44

Bölüm 1

GİRİŞ

Giriş bölümünde araştırmanın problem durumuna, amacına, önemine, varsayımlarına, sınırlılıklarına ve tanımlara değinilmektedir.

1.1 Problem Durumu

İnsan deneyiminde sürekli var olan şiddet, dünya genelinde çeşitli bölgelerde yaşanmaya devam etmektedir. Her yıl şiddet nedeniyle bir milyondan fazla insanın hayatını kaybettiği tahmin edilmektedir. Özellikle 15-44 yaş grubundaki bireyler arasında şiddet, önde gelen ölüm nedenleri arasında yer almaktadır (World Health Organization, [WHO] 2014). Şiddet geniş bir kavram olduğundan, evrensel bir tanım yapmak güçtür. Ancak, Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) şiddet tanımı yaygın olarak kabul görmektedir. Bu tanıma göre şiddet; yaralanma, ölüm, psikolojik zarar veya gelişimsel kayıplara yol açan güç veya baskı uygulamalarını içermektedir (WHO, 2002).

Tarih boyunca farklı toplumlarda çeşitli şekillerde ortaya çıkan şiddet, bireylerin fiziksel, duygusal veya sosyal bütünlüğüne zarar veren bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır. Dünya genelinde mücadele edilen sosyal sorunların başında gelen şiddetin en yoğun uygulandığı kesim ne yazık ki kadınlardır. Dolayısıyla toplumun kadın ve erkeğe yüklediği roller sonucunda kadın dezavantajlı bir konumda yer almaktadır. Toplumsal yapıda meşrulaştırılan cinsiyetçi düzenin yanı sıra, kadının nesneleştirilmesi ve erkeğin mülkü olarak görülmesi, kadına yönelik şiddetin temellerini oluşturmaktadır. Ataerkil toplum yapılarında, erkeklerin kadınlar üzerinde

bir kontrol aracı olarak şiddeti kullanması da kadınların yönelik şiddetin köklü sebeplerini oluşturmaktadır. Kadına yönelik şiddet, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden doğan ve kadınların toplumdaki ikincil konumlarına dayanarak kadınlara uygulanan her türlü şiddet eylemi ya da tehdittir.

Kadına yönelik şiddet hem uluslararası hem de ulusal hukuk metinlerinde yer alan, hukuki ve kamusal boyutları bulunan ciddi bir insan hakları sorunudur. Bu çerçevede, kadına yönelik şiddet uluslararası belgeler ışığında kavramsallaştırılabilir. Konuya ilişkin ilk kapsamlı tanım, Birleşmiş Milletler'in "Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirgesi"nde yer almıştır. Bildirgeye göre kadına yönelik şiddet ister kamusal ister özel yaşamda meydana gelsin, tehditle, zorlamayla ya da keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma da dahil olmak üzere, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar ya da acı veren ya da verme potansiyeli taşıyan cinsiyete dayalı her türlü şiddet eylemini ifade etmektedir (Birleşmiş Milletler, 1993). Bununla birlikte, kadına yönelik şiddet konusunda üzerinde durulması gereken en önemli nokta farklı şiddet türlerinin varlığıdır. Bu kapsamda şiddetin yalnızca fiziksel bir boyut taşıması gerekmez; günümüzde psikolojik, cinsel ve ekonomik alanlarda gerçekleştirilen birçok davranış da şiddet kapsamında değerlendirilmektedir. Eş veya birlikte yaşanan kişilerden yaşanan şiddetin kadınların hem fiziksel hem de ruhsal sağlığı üzerinde birçok yönden olumsuz etkileri olmaktadır.

Yüzyıllar boyunca kadın hareketleri, toplumsal cinsiyet rollerini sorgulayan ve cinsiyet eşitliğini savunan önemli adımlar atmıştır. Feminizm, ataerkil yapının toplumsal cinsiyet üzerindeki etkilerini açığa çıkararak kadınların ekonomik, sosyal, politik ve hukuki alanlarda eşit haklara sahip olmalarını amaçlamaktadır. Bu hareketler, kadının yalnızca ev içinde sınırlı bir varlık olarak değil, kamusal alanda aktif bireyler olarak kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Kadına yönelik

şiddetle ilgili mücadele kapsamında şiddetin önlenmesine yönelik siyasi otoritenin kararlılığı, bu yönde yapılan yasal düzenlemeler ve bu yasal düzenlemelerin yanı sıra şiddete maruz kalan kadının ve varsa çocuklarının şiddet ortamından uzaklaştırılması, şiddetten uzak ve güvenli bir yaşam alanında korunmaya alınması da mücadelenin önemli adımlarındandır. Bu noktada, kadına yönelik şiddetle mücadelede sığınmaevleri kritik bir rol oynamaktadır. Şiddete maruz kalan kadınlar için güvenli bir ortam sağlayan bu merkezler hem fiziksel güvenlik hem de psikolojik destek sunarak kadınların güçlenmesine katkıda bulunmaktadır.

Sığınmaevleri aynı zamanda, kadınların şiddet döngüsünden çıkabilmeleri için barınma, hukuki danışmanlık, psikolojik destek ve istihdam desteği gibi kapsamlı hizmetler sunarak kadınların bağımsızlık kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, sığınmaevleri toplumda farkındalık yaratarak şiddetin kabul edilemez bir davranış olduğu mesajını yaymaktadır. Kadınların kendilerini güvende hissedecekleri bir ortam sağlayarak, yaşadıkları travmayı atlatmalarına olanak tanır ve topluma yeniden kazandırılmalarını hedeflemektedir. Bu bağlamda, sığınmaevleri kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir yapı taşı olarak kabul edilmektedir. Örneğin; son dönemlerde kadına yönelik şiddet bir toplumsal olgu olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gündeminin ilk sıralarında yer almaktadır. Bu kapsamda Kuzey Kıbrıs'ın tek sığınma evi olan Lefkoşa Türk Belediyesi Kadın Sığınmaevi, şiddete maruz kalan kadınlara güvenli bir alan sunarak onların topluma yeniden entegrasyonu ve daha sağlıklı kararlar almalarına katkıda bulunmaktadır. 2016 yılından 2024 yılına kadar 255 şiddet mağduru kadına hizmet veren LTB Kadın sığınmaevi toplumsal önemi, işlevleri ve sunduğu hizmetler nedeniyle bu araştırmanın ana konusunu oluşturmaktadır.

1.2 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Lefkoşa ilçesinde bulunan tek sığınmaevi olan Lefkoşa Türk Belediyesi'ne ait kadın sığınma evinden hizmet alan kadınların sosyodemoğrafik incelemesinin yapılmasıdır. Söz konusu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

- Kadınların sığınmaevine başvurmalarına neden olan temel etmenler ve başvuru süreçlerindeki yönlendirilme yolları nelerdir?
- Kadınların sığınmaevine önceki başvuru deneyimleri ve kurumdan beklentileri nelerdir?
- Kadınların sığınmaevinde kalış süreleri ve eğer çocuğu/çocukları yanında ise bu sürece etkileri nelerdir?
- Kadını sığınmaevinden ayrılmaya hazırlanmalarını etkileyen temel sebepler nelerdir?
- Sığınmaevi sonrasında kadınların hayat standardını hazırlayan etmenler nelerdir?

1.3 Araştırmanın Önemi

Kadın sığınmaevleri üzerine yapılan literatür incelemesinde, araştırmaların sayıca az olduğu ve veri toplama sürecinde sınırlamalar bulunduğu tespit edilmiştir. Bu kurumların gizlilik esasına dayanması nedeniyle hem kurum izinlerinin alınmasında hem de görüşmeyi kabul edecek kadınlara ulaşmada zorluklar yaşanmaktadır. Bu bağlamda, beş yıllık bir dönemde Lefkoşa Türk Belediyesi'ne ait kadın sığınmaevinden hizmet alan tüm kadınların verilerinin analiz edilmesinin, anlamlı sonuçlar elde etmeye katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Ayrıca bu araştırma ile güvenlik riskleri taşıyan ve toplu yaşam alanı olarak kadına yönelik

şiddetin önlenmesinde önemli bir yere sahip olan kadın sığınmaevlerine derinlemesine bir bakış sunulmasını hedeflediğinden ilgili alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.4 Varsayımlar

Araştırmada, sığınmaevine giriş yapan kadınlarla ilgili sığınmaevinden alınan verilerin doğru ve güvenilir olduğu varsayılmaktadır.

1.5 Sınırlılıklar

Araştırmada, sığınmaevine kabul edilen kadınlara ilişkin veriler, sığınmaevi kayıtlarından alınmış ve 2020-2024 yılları ile sınırlandırılmıştır.

1.6 Tanımlar

Cinsiyet: Cinsiyet terimi heteronormatif düzene göre biyolojik olarak kadın ve erkek olmanın karşılığıdır (Saygılıgil, 2016).

Toplumsal Cinsiyet: Sosyo-kültürel yönden kadını ve erkeği farklılıklarıyla belirleyen bir olgudur (Saygılıgil, 2016).

Ataerkil Sistem: Genel kullanımıyla erkek iktidarı anlamına gelmektedir. Toplumda kadınların ezilmesiyle sonuçlanan kurumsal, kültürel düzenlemeler ve uygulamaları içermektedir (Berktaş, 2016).

Şiddet: Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) tanımına göre şiddet; 'bir yaralanma ya da yaralanma tehlikesi, ölüm, psikolojik hasar, gelişim bozukluğu ya da yoksunlukla sonuçlanan, bir kişiye, kişinin kendi kendine, bir grup ya da topluma kasıtlı olarak fiziksel ya da duygusal zor kullanması, güç uygulaması veya tehdidi' olarak tanımlanmaktadır (WHO, 2002).

Kadına yönelik şiddet: Birleşmiş Milletler (1993), kadına yönelik şiddeti; toplumsal cinsiyete dayalı olarak kadınlara, ister kamusal ister özel alanda uygulansın, fiziksel, cinsel, psikolojik ya da ekonomik zarar veren veya verme potansiyeli taşıyan her türlü eylem, tehdit, zorlama ya da keyfi özgürlük kısıtlaması şeklinde tanımlamaktadır.

Bölüm 2

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde, araştırmanın konusu çerçevesinde şiddet, kadına yönelik şiddet, şiddet türleri, sığınmaevlerinin genel işleyişi ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Lefkoşa Türk Belediyesi Sığınmaevi ile ilgili literatür çalışmalarına yer verilmiştir.

2.1 Şiddet ve Kadına Yönelik Şiddet

İnsanlık tarihi boyunca tüm toplumlarda farklı şekillerde ortaya çıkan şiddet, bireylerin fiziksel, duygusal veya sosyal bütünlüğüne zarar veren bir olgu olarak ortaya çıkmaktadır. Her yıl şiddet nedeniyle bir milyondan fazla insanın hayatını kaybettiği tahmin edilmektedir. Bilhassa 15-44 yaş grubundaki bireyler arasında şiddet, intihar vakaları hariç tutulduğunda bile, önde gelen ölüm nedenleri arasındadır (WHO, 2014). Şiddet geniş kapsamlı bir kavram olduğundan, evrensel bir tanım yapmak güçtür. Bununla beraber, DSÖ tarafından yapılan tanım yaygın olarak kabul edilmektedir. DSÖ'ye (2002) göre şiddet; kasıtlı olarak zarar verme niyeti içeren bir tehdit ya da eylem olarak tanımlanmaktadır. Söz konusu tanıma göre, şiddet içinde sadece fiziksel zararları barındırmaz; baskı ve güç uygulamaları ile bireylere duygusal olarak da zarar verebilir.

Şiddet sözcüğünün kökenine bakıldığında, Arapça kökenli bir kelime olup “bir hareketin, bir gücün derecesi, sertlik ve kaba güç” anlamına gelmektedir (Türk Dil Kurumu, 2024). Şiddet tanımlarına bakıldığında, zararın nesnel ya da öznel ölçütlerini kesin bir şekilde belirlemek her zaman kolay değildir. Bazı toplumlarda şiddet sayılan bir eylem, farklı toplumlarda şiddet olarak algılanmayabilir. Bilhassa, geri kalmış

toplumlarda şiddet sadece fiziksel zarar vermeyi akla getirmektedir. Kültürel yapıların, geleneklerin ve içselleştirilmiş yerel değerlerin bahsedilen algının biçimlendirilmesinde önemli bir rol oynadığı aşikardır (Kocacık, 2001).

Şiddetin önemli bir boyutu olan kadına yönelik uygulanan şiddet ise iki cinsiyet arasındaki eşitsizliğin bir sonucu olarak; kadınların cinsiyetleri nedeniyle erkekler tarafından fiziksel, ekonomik, psikolojik ve cinsel olarak istismar edilmeleridir. Bu durumun en yaygın bir şekilde ortaya çıkış şekli erkeğin kadına ya da çocuğa karşı uyguladığı aile içi şiddettir (Güler, Tel ve Tuncay, 2005).

Gerek uluslararası gerekse ulusal hukuk belgelerinde kendine yer bulan kadına yönelik şiddet, hukuki ve kamusal bir nitelik taşıyan önemli bir konudur. Bu bağlamda, kadına yönelik şiddet uluslararası belgeler ışığında kavramsallaştırılmaktadır. Bu belgelerin başında yer alan ve daha sonraki birçok belgeye de öncü olan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 1993 yılında kabul edilmiş olan Birleşmiş Milletler Kadına Yönelik Şiddetin Yok Edilmesi Bildirgesi'dir. Bu Bildirge, kadına yönelik şiddeti tanımlamış ve hangi tür davranışların bu kapsamda değerlendirileceğini açıklamıştır. Kadına yönelik şiddet, Bildirge çerçevesinde, cinsiyete dayalı olarak hem kamusal hem de özel alanlarda ortaya çıkabilen her türlü eylemi ifade etmektedir. Bu eylemler, fiziksel, cinsel veya psikolojik zarar ya da acı veren ya da verme riski taşıyan davranışları içermektedir. Ayrıca, bu tür eylemleri içeren tehditler, zorlama ve keyfi şekilde özgürlükten mahrum bırakma da bu tanımın kapsamına dahildir.

Kadına yönelik şiddet, ciddi bir sosyal mesele olarak, kadınların hayatını her yönüyle olumsuz etkileyerek; kadınların temel insan haklarını ve özgürlüklerini ciddi şekilde ihlal etmektedir. Toplumsal normlar ve ataerkil yapıların ortaya çıkardığı toplumsal cinsiyete dayalı şiddet türü ise cinsiyet temelli ayrımcılığın olduğu ve

kadına yalnızca kadın olduğu için yöneltilen orantısız güç olarak ifade edilmektedir (Demirgöz Bal, 2014).

Toplumsal yapıda meşrulaştırılan cinsiyetçi düzenden kaynaklanan kadına yönelik şiddetin temelinde, kadının bir nesne olarak görülmesi ve erkeğin mülkü gibi algılanması yatmaktadır. Bu cinsiyete dayalı şiddet, kadını kontrol altında tutmayı ve üzerinde bir tahakküm kurmayı hedeflemektedir. Dolayısıyla ataerkil toplum yapılarında, erkeklerin kadınlar üzerinde bir kontrol aracı olarak şiddeti kullanması da kadınların yönelik şiddetin köklü sebeplerini oluşturmaktadır. Dolayısıyla kadına yönelik şiddeti anlamak için kadınların ataerkil yapıda yaşadığı eşitsizliklere bakmak gerekmektedir. Kadınlar toplumunda eğitim, iş gücüne katılım ve karar mekanizmalarına katılım gibi konularda eşitsizlik yaşamaktadır. Bu durum kadınların toplumsal kaynaklara ulaşımını olumsuz etkilemektedir. Toplumda egemen olan ataerkil yapı, kadınları güçsüz, erkekleri ise iktidar sahibi bir konuma yerleştirerek kadınları savunmasız hale getirmekte ve bu eşitsizlikten beslenen şiddet sorununu derinleştirmektedir. Ataerkil yapının oluşturduğu eşitsizlikten kaynaklanan şiddet sorunu, dünyada 1970'lerden itibaren dikkat çekmiş, 1980'lerin ortalarından itibaren de Türkiye'de tartışılmaya başlanmıştır. Kadın hareketleri bu dönemde hız kazanmıştır. 1980'lerde gelişen kadın hareketleri, kadına yönelik şiddetin "ailenin korunması" veya "mahremiyet" gibi kavramlarla açıklanamayacak kadar ciddi bir sorun olduğunu ortaya koymuştur. 1980'li yıllarda gelişen bu kadın hareketlerinin zeminini Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi (CEDAW) oluşturmaktadır. Söz konusu yıllardan sonra feminizmin doğmasıyla beraber kadın hareketleri feminist bir kimlik edinme sürecine girmiştir. Feminizm, ataerkil yapının toplumsal cinsiyet üzerindeki etkilerini açığa çıkararak kadınların sosyoekonomik ve yasal alanlarda eşit haklara sahip olmalarını amaçlamaktadır. Bu hareketler, kadının

yalnızca ev içinde sınırlı bir varlık olarak değil, kamusal alanda aktif bireyler olarak kabul edilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Daha sonra ise mücadele konusunda hukuki bağlayıcılığa sahip ilk uluslararası belge olan İstanbul Sözleşmesi imzalanmıştır (Ergün, 2021).

Kadına yönelik şiddet konusundaki temel vurgulardan biri, farklı şiddet türlerinin mevcut olması ve her birinin ayrı ayrı ele alınması gerektiğidir. Bu kapsamda şiddetin yalnızca fiziksel bir boyut taşınması gerekmez; günümüzde psikolojik, cinsel ve ekonomik alanlarda gerçekleştirilen birçok davranış da şiddet kapsamında değerlendirilmektedir.

2.2 Şiddet Türleri

Şiddet, zamana ve topluma göre değişiklik gösteren insanlık tarihi boyunca var olmayı sürdüren evrensel bir konudur. Bu durumun temelinde yer alan saldırganlık dürtüsü, toplumsallaşma süreciyle birlikte öğrenilebilir bir nitelik taşımaktadır. Aile içi şiddet ise, bireylerin en yakın çevresi olan ailede fiziksel, psikolojik, ekonomik veya cinsel zarar görmesine neden olan bir olgudur. Bu tür şiddet, sadece bireyler üzerinde değil, toplumun genel yapısı üzerinde de ciddi etkiler yaratmaktadır. İstanbul Sözleşmesi, Avrupa Konseyi tarafından onaylanmış olup, aile içi şiddeti, mağdur ile fail arasında ister evde ister dış mekânda gerçekleşen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet eylemi olarak tanımlamaktadır. Bu tanım, eşler, eski eşler ya da duygusal ilişki içerisindeki bireyler gibi farklı ilişkileri de kapsamaktadır (Tunçer, 2017).

Aile içi şiddet söz konusu olduğunda, yalnızca kadın olmak bile başlı başına şiddete maruz kalma riskini artırmaktadır. Bu kapsamda gerek ulusal gerekse uluslararası alanlarda mücadele edilen şiddet nedeniyle en fazla mağduriyet yaşayan grup ne yazık ki kadınlardır. Dünya genelinde kadına yönelik şiddet üzerine yapılan

araştırmalar, birçok kadının birlikte yaşadığı erkek veya eşi tarafından şiddet gördüğünü ortaya koymaktadır. Üstelik bu şiddet, sosyoekonomik düzey, sınıf ya da etnik köken gibi faktörlerden bağımsız olarak ortaya çıkmaktadır (Keskin, 2023).

Kadına yönelik şiddetin temelinde, toplumsal yapıya hâkim olan erkek egemen ideoloji yatmaktadır. Bu ideoloji, siyasal, sosyal ve ekonomik alanlarda şiddetin ortaya çıkmasına ve devam etmesine zemin hazırlamakta, aynı zamanda kadınların destek ve yardım almasını zorlaştırarak şiddetin sürekliliğini devam ettirmektedir. Kadına yönelik şiddet, sadece aile içindeki faktörlerle sınırlı kalmayıp, toplumsal, hukuki, ekonomik, geleneksel, siyasal ve eğitim sistemlerinde varlığını sürdüren ayrımcı yapılar ve kadını erkeğe bağımlı hale getiren mekanizmalar tarafından da desteklenmektedir (Gökkaya, 2009). Başka bir ifadeyle, bu şiddeti besleyen unsurlar yalnızca aile içindeki koşullardan değil, aynı zamanda toplumun farklı alanlarında kökleşmiş eşişsizliklerden kaynaklanmaktadır.

şiddetle ilgili ele alınması gereken en önemli konulardan biri, şiddetin farklı türlerde ortaya çıktığı gerçeğidir. Bu kapsamda şiddet yalnızca fiziksel bir boyutla sınırlı değildir; günümüzde psikolojik, cinsel ve ekonomik alanlarda yapılan birçok eylem de şiddet kapsamında değerlendirilmektedir. Fiziksel şiddet en görünür şekli olsa da psikolojik, ekonomik ve cinsel şiddet gibi diğer biçimler de kadınların yaşamlarını derinden etkileyen yaygın sorunlardır.

Fiziksel şiddet

Güç kullanımını temel alan ve bireyin fiziksel bütünlüğüne zarar vermeyi hedefleyen her türlü saldırgan eylem fiziksel şiddet olarak tanımlanmaktadır (Atman, 2003). Fiziksel şiddet uygulayan birey, karşısındakine kasıtlı olarak kaba kuvvet kullanarak yaralanmalara, psikolojik zararlara ve ölüme neden olabilir. Bu tür şiddet, tokat atma, tekme atma, boğmaya teşebbüs etme, eşyaları fırlatma, yumruk atma ve

kesici aletlerle zarar verme gibi farklı şekillerde ortaya çıkabilir. Fiziksel şiddet, uygulayan kişinin fiziksel gücüne ya da kesici-delici aletler gibi araçlara dayanarak doğrudan uygulanabileceği gibi, dikkatsizlik veya ihmâl gibi dolaylı davranışlar sonucunda da ortaya çıkabilir (Adak, 2018).

Psikolojik Şiddet

Psikolojik-duygusal şiddet, psikolojik baskı yaparak davranışlarına kısıt koyarak kişinin aşağılanmış, hor görülmüş, özgüvensiz ve kötü hissetmesine neden olacak davranış ve tutumları içermektedir (Sallan Gül, 2021).

Burada şiddet uygulayan kişi, karşıdakini duygusal yönleriyle manipüle ederek onu aşağılamaktadır. Bu birey, partnerinin duygu ve düşüncelerine önem vermeyerek onu suçlar ve değersizlik hissi yaratacak şekilde davranmaktadır. Karşı tarafa yönelik toplum içinde küçük düşürücü hareketlerde bulunma, duygusal manipülasyon yapma, aşırı kıskançlık sergileme, alay etme ve tehdit etme gibi tutumlarla partnerinin özsaygısını zedeleyebilir. Tüm bu tutumlar, kişinin psikolojik sağlığını olumsuz etkileyerek zarar vermektedir. Ses yükseltmek, karşıdakinin başarılarını küçümsemek, zayıf yönleriyle alay etmek ve lakap takmak da psikolojik şiddetin örnekleri arasında yer almaktadır.

Ekonomik Şiddet

Ataerkil toplum yapısında, kadınların daha sık maruz kaldığı bir şiddet türü ekonomik şiddettir. Bu tür şiddet, failin karşı tarafın ekonomik bağımsızlığını engellemesi ve maddi kaynakları bir kontrol ve baskı aracı olarak kullanması şeklinde kendini göstermektedir. Ekonomik şiddet, kadının çalışmasını veya düzenli bir işte istihdam edilmesini engellemeyi, ailenin ekonomik ihtiyaçlarını karşılamayı reddetmeyi, kadının iş hayatındaki fırsatlarını değerlendirmesine mâni olmayı içermektedir. Ayrıca, çok sınırlı bir harçlık vermek ve bununla yapılması olanaksız

taleplerde bulunmak, bunun sağlanamaması durumunda tartışmalara yol açmak; kadının gelirini harcamak için çalışmayı reddetmek; evde olmadan giderlerle ilgilenmemek gibi biçimlerde de kendini göstermektedir (Polat, 2017).

Sonuç olarak, aile içinde çocuk bakımının ve ev işlerinin sorumluluğu genellikle kadınlara yüklenmiş, bu işler ise nitelikli iş olarak değerlendirilmemiştir. Bu nedenle, kadınlar bu görevler karşılığında herhangi bir ekonomik kazanç elde edememiştir. Toplumda erkeklere yönelik ekonomik şiddetin bir başka boyutu da erkeklerin maaşlarının kadınlar tarafından küçümsenmesi ve komşularla kıyaslama yapılarak sorgulanmasıdır. Ayrıca, toplumda erkeğin her zaman kadından daha fazla kazanç elde etmesi gerektiği yönünde yaygın bir algı bulunmaktadır (Dökmen, 2009).

Cinsel Şiddet

Kadınlar açısından başa çıkması son derece zor olan bu şiddet türü hem bulguların kolayca fark edilememesi hem de mağdurun maruz kaldığı şiddeti saklama eğiliminde olması nedeniyle ortaya çıkarılması oldukça zordur. Cinsel şiddet, aktif bir eylemle ya da herhangi bir fiziksel müdahale olmaksızın pasif bir şekilde gerçekleşebilir. Her iki durumda da ortaya çıkan sonuç, cinsel şiddetin varlığıdır (Polat, 2017). Cinsel şiddet, fail ile mağdurun birbirini hiç tanımadığı durumlarda olabileceği gibi, aile içinde eşler arasında ya da yakın ilişkilerde de görülmektedir.

Herhangi bir kimseyi cinsel bir eylemde bulunmaya zorlamak, istenmeyen cinsel ifadeler kullanmak, cinsel içerikli yaklaşımlar ve teklifler yapmak ya da kişiyi ticari amaçlarla cinsel olarak kullanmayı amaçlayan her türlü eylem, cinsel şiddet kapsamına alınmıştır. Bu tür eylemler, fail ile mağdur arasındaki ilişkinin niteliğinden bağımsız olarak, mağdurun evde, işyerinde veya herhangi bir ortamda, dolaylı ya da doğrudan zorlamayla maruz bırakıldığı cinselliğe yönelik saldırıları kapsamaktadır (WHO, 2002).

Anlaşılabacağı üzere, cinsel şiddet, karşı tarafın rızası olmaksızın gerçekleştirilen cinsel içerikli davranışları kapsamaktadır. Karşısındakini cinsel ilişkiye zorlamak, tecavüz, taciz, cinsel bölgelere izinsiz dokunma gibi eylemler, fiziksel zararlara yol açtığı gibi derin psikolojik hasarlara neden olabilmektedir.

2.3 Şiddet Döngüsü

Tarihi oldukça eski ve kökleşmiş bir toplumsal sorun olan aile içi şiddet, tüm toplumların mücadele ettiği ortak bir sorundur. Aile içi şiddet, bireyler üzerinde, fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik anlamda olumsuz etkiler bırakmaktadır. Tarihsel kökleri oldukça eskiye dayanan bu sorunun günümüzde de devam etmesinin temel nedeni, şiddetin kuşaktan kuşağa aktarılarak süreklilik kazanmasına yol açan şiddet döngüsüdür.

Şiddet içeren ilişkilerin büyük bir kısmında, kadınların şiddet ortamından çıkmalarını zorlaştıran bir döngü mevcuttur. ‘Şiddet döngüsü’ olarak adlandırılan bu süreci doğru anlamak ve okuyabilmek hem şiddete uğrayan kadınlar için hem de şiddete uğrayan kadınlarla çalışanlar için çok önem arz etmektedir. Çünkü bu süreç çok yorucu ve bıktırıcı olabilmektedir. Şiddet içeren ilişkilerde eşler arasında genellikle tekrarlayan ve üç temel aşamadan oluşan bir şiddet döngüsü mevcuttur. Gerilim, şiddet ve balayı aşamasından oluşan şiddet döngüsü, mağdurların içinde bulunduğu ilişkiden çıkmalarını zorlaştıran ve şiddetin devamını sağlayan bir mekanizma olarak işlev görmektedir (Walker,1999).

Gerilim aşaması: Fırtına öncesi sessizlik gibi bir durum yaşanır; havada gittikçe artan bir elektrik ve gerginlik hissedilmektedir. Erkek bu gerginliğin farkında olmayabilir, ancak kadın, sözel veya sözel olmayan ipuçlarından durumu anlar ve şiddeti geciktirmek için dikkatli davranmaya çalışmaktadır. Ancak, bu süreçte yaşadığı yoğun endişe ve kaygı, kadını bazen ters bir cevap vermeye yönlendirebilir. Bu durumda

kadın hem maruz kaldığı şiddet hem de “sen de dilini tutaydın” gibi suçlamalarla karşılaşır, bu da durumu daha da ağırlaştırmaktadır.

Şiddet aşaması: Şiddet döngüsünün ikinci aşaması olan "şiddet aşaması," gerilimin patlayarak fiziksel, psikolojik veya cinsel şiddet eylemlerinin yaşandığı dönemi ifade etmektedir. Bu aşama genellikle iç ve dış tetikleyici faktörlerin etkisiyle ortaya çıkar ve ortalama olarak 2 ila 24 saat arasında sürebilir. Kadının bu aşamaya hazırlıklı olması hem kendisi hem de varsa çocukları için büyük önem taşımaktadır. Çoğu kadın, bu döngünün ilk ya da ikinci aşamasında yardım arayışına girer; ya kötü bir şeyin olacağını hissettiklerinde ya da kötü bir olay yaşandıktan sonra destek talebinde bulunurlar.

Balayı aşaması: Şiddet uygulayan kişinin, pişmanlık ve suçluluk duygularını dile getirerek, ağlayıp yalvarması ve bu davranışının istisnai bir durum olduğuna kadını inandırmaya çalışması, özellikle ilişkinin başlarında oldukça etkili olmaktadır. Bu aşamada kadınlar, ilişkinin bitmesini değil, şiddetin sona ermesini ister ve bu yöndeki en küçük ümide bile sarılabirler. Özür dileyen, barışmak isteyen ve olayın sorumluluğunu almış gibi görünen kişinin tutumu, kadınların bu umudunu beslemektedir. Şiddet uygulayan erkekler, şiirler yazmak, kapılarda yatmak, hediyeler göndermek, sözler vermek gibi yaratıcı yöntemlerle kadını ikna etmeye çalışır ve bu durum ilişkinin devam etmesine zemin hazırlamaktadır.

Eşi tarafından şiddete gören kadın, durumu kabullenip eşini affettikçe, şiddet uygulayan kişi bu davranışını sürdürmeye devam etmektedir. Öğrenilmiş çaresizlik sonucu, mağdur taraf tekrar affetme yoluna gider ve bu durum, şiddet davranışını besleyen bir kısır döngüye dönüşür (Walker, 1999). Eşler arasında yaşanan şiddet döngüsü, şiddeti uygulayan kişinin pişmanlık duysa bile bu pişmanlığın, karşı tarafın

onu affetmesine kadar sürdüğü ve ardından aynı davranışı tekrarlama eğiliminde olduğu bir durum olarak tanımlanabilir.

2.4 Sığınmaevlerinin Genel İşleyişi

Kadına yönelik şiddetle mücadeledeki temel amaçlardan biri, kadınların şiddetten korunmasını sağlamaktır. Şiddet mağduru kadınların, maruz kaldıkları tehdit ve tehlikelerden uzaklaşarak güvenli bir ortamda yaşamlarını sürdürebilmelerine imkân tanıyan sığınmaevleri, bu hedefin gerçekleştirilmesinde kritik bir rol üstlenmektedir.

Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin etkilerine maruz kalan kadınlar, yalnızca fiziksel yaralanmalarla sınırlı kalmayan, kimi zaman yaşamı tehdit eden ciddi risklerle de karşı karşıya kalabilmektedir. Bunun yanı sıra, yaşadıkları psikolojik travmalar hayatlarını olumsuz yönde etkilemekte ve bu zorluklarla mücadele etmeye çalışmaktadırlar. Şiddet dolu bir ilişkiyi terk etmek çoğu zaman kolay olmamakta ve kadınlar uzun yıllar boyunca bu döngü içinde kalabilmektedir. Ancak hem kendilerinin hem de eğer var ise çocuklarının güvenliği konusunda ciddi bir endişeye kapıldıklarında şiddet ortamını terk etme kararı alabilmektedirler. Bu noktada, sığınmaevleri ve sağladıkları destek hizmetleri vazgeçilmez bir öneme sahiptir. Şiddetle mücadeleye yönelik hukuki düzenlemeler önemli bir adım olsa da şiddet mağdurlarının güvenli ve yeni bir yaşam kurabilmesi açısından sığınma evleri ve bu merkezlerde sunulan hizmetlerin kalitesi büyük önem taşımaktadır.

Sığınmaevleri kadınların şiddet ortamından çıkmalarında önemli bir yere sahipken barınma alternatifi bulamayan kadınlar ise şiddet içeren bir evliliği devam ettirmekte veya tekrar o evliliğe dönmektedirler (Connell, 1998).

Şiddet mağduru kadınlar, kadın hareketinin temelini oluşturmuş ve bu hareketin doğurduğu ihtiyaçlar doğrultusunda kadın sığınma evleri açılmaya

başlanmıştır. İlk kadın sığınmaevi, 1972 yılında Londra'nın Cheswick bölgesinde kadın hareketlerinin bir sonucu olarak hayata geçirilmiştir (Appetit ve Kaselitz, 2000). Kadın hareketleri kapsamında farkındalık oluşturmayı amaçlayan bir grup tarafından toplantı yeri olarak kurulan sığınmaevi, zamanla kadına yönelik şiddetle mücadelede önemli bir rol üstlenmiştir. Feminist örgütler, bilgi ve deneyimlerini paylaşarak bu sürecin gelişimine katkıda bulunmuşlardır. İngiltere genelinde benzer sığınmaevlerinin açılmasının ardından, Avrupa, ABD, Kanada ve Avustralya gibi ülkelerde de bu tür sığınma evleri yaygınlaşmaya başlamıştır (Dobash ve Dobash, 1992).

Kadın sığınmaevleri, öncelikle ev içi şiddette maruz kalmış kadın ve çocuklar için can güvenliği sağlayarak şiddetten uzak güvenli bir ortamda yaşamalarını sağlamaktadır. Adresi gizli tutulan bu sığınmaevleri, kadınlar ve çocuklar için yalnızca bir barınak değil, çok daha derin anlamlar ifade etmektedir. Kadınlar burada, uzman bir ekipten destek alarak diğer şiddet mağdurlarıyla bir arada yaşama fırsatı bulmakta, deneyimlerini paylaşmakta ve bu zorlu süreci tek başlarına aşmak zorunda olmadıklarını anlamaktadır.

Özel hizmetler ve güvenlik önlemleri sunan kadın sığınma evleri kadınların bağımsız ve saygın bir hayat sürdürebilmeleri için güçlendirilmeleri konusunda hizmet veren özellikli yerlerdir. Kadın sığınma evleri, kadınlara karşı şiddetle mücadelede hayati bir rol oynamaktadır. Bu kapsamda, sığınma evlerinin işlevi yalnızca barınma sağlamak veya güvenli bir yer sunmakla sınırlı değildir. Sığınmaevlerinde kalan kadınlar ve çocuklar, travmatik deneyimlerini aşabilmek, şiddet döngüsünü sonlandırmak, özgüvenlerini yeniden kazanmak ve kendi belirledikleri rotayla bağımsız bir yaşam inşa etmek için gerekli desteği almaktadırlar. Kadın sığınmaevleri,

şiddet deneyimine ilişkin konuların yanında sığınma evinden ayrılma aşaması ve sonrasında da çeşitli destekler sunmaktadır.

2.5 Lefkoşa Türk Belediyesi Kadın Sığınmaevi

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kadın ve toplumsal cinsiyet çalışmaları, Türkiye'de 1990'larda başlayan eğilimin izinden gitmiştir. Bu çerçevede, 1995 yılında kurulan Kıbrıs Kadın Platformu, kadın örgütlerinin bir araya gelerek etkinlikler düzenlediği, ortak çağrılar yaptığı ve birlikte hareket ettiği önemli bir dayanışma zemini olarak öne çıkmaktadır (Aliefendioğlu, 2007).

Kuzey Kıbrıs'ta toplumsal cinsiyet ve kadın çalışmaları alanında yaşanan gelişmeler doğrultusunda, 2011 yılında Lefkoşa'da Sosyal Riskleri Önleme Vakfı(SORÖV) tarafından pilot bir kadın sığınmaevi kurulmuştur. Ancak devlet desteği görmemesi nedeniyle 2014 yılında sığınmaevi faaliyetlerine son vermek zorunda kalmıştır (Haber Kıbrıs, 1 Temmuz 2014).

Kuzey Kıbrıs'ta kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında 2016 yılında Lefkoşa Türk Belediyesi tarafından açılan kadın sığınma evi ise halen hizmet vermektedir. Açıldığı günden bu yana 255 şiddet mağduru kadına barınma desteği veren LTB Kadın Sığınmaevi ada geneline hizmet vermektedir. LTB Sığınmaevine gelen kadın ve beraberindeki çocuklara barınma desteğinin yanında hukuki destek, psikolojik destek, eğitim ve iş bulma gibi hizmetler de sunulmaktadır. Kalış süresinin altı ay olarak belirlendiği, sığınmaevinde kadınların kendi ayakları üzerinde durabilecek noktaya gelmeleri hedeflenmektedir.

LTB Sığınmaevi, hizmetlerine devam ettiği sırada kurum tarafından Avrupa Birliği'nin mali desteğiyle 'Şiddete Karşı Yan Yana Projesi' kapsamında yeni bir sığınma evi binası inşa edilmiştir. Bu yeni bina, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde hizmete açılmıştır. AB standartlarına uygun

şekilde tasarlanan sığınmaevi, modern yaşam koşulları ve yüksek güvenlik önlemleriyle, daha fazla kadına destek sunacak şekilde düzenlenmiştir.

2.5.1 LTB Sığınmaevi Fiziki Koşulları

Yaklaşık bin metrekare bir alana kurulmuş olup yatak odalarını içeren özel alanlar, ortak kullanım alanları ve idari bölümden oluşmaktadır. Engelsiz bir ev olan kadın sığınmaevi olası yangın durumlarına yönelik yangın çıkışı bulunmaktadır. Çocuk oyun odası ve yine çocuklara yönelik bir adet park bulunmaktadır. Bunların yanında iç ve dış bahçeleri bulunan sığınma evinde kadınların açık alanlarda sosyalleşebilmeleri ve kaliteli vakit geçirmeleri hedeflenmiştir. Bina genelinde merkezi ısıtma-soğutma sistemi ve sıcak su sistemi bulunmaktadır. İki katlı olan binada ihtiyaç durumunda üst kata çıkmak için kullanılmak üzere bir asansör mevcuttur. Yatak odalarından bir tanesinin kapsamındaki banyo, engelli kullanımına uygun olacak şekilde düzenlenmiştir.

-Sığınmaevinde 12 yatak odası ve toplamda 48 yatak bulunmaktadır. Sığınmaevinde kalan çocuklu kadınlara ayrı oda sağlanmasına özen gösterilmektedir. Her odanın banyo ve tuvaleti bulunmaktadır.

-Sığınmaevinde iki mutfak bulunmaktadır. Bunlardan birisi ana mutfak olup kadınların yemeklerini yapıp yiyebilecekleri her türlü donanıma sahiptir. Ayrıca bu mutfağa bağlı erzak bağışların depolamak için kiler odası bulunmaktadır. İkinci mutfak ise kalan kadın sayısının fazla olduğu dönemlerde yoğunluğu önlemek amacıyla kullanılmaktadır. Mutfak haricinde kadınların ve çocukların bir arada yemek yiyecekleri yemek odası bulunmaktadır. Bina kapsamında televizyon bulunan iki oturma odası yer almaktadır. Bir çocuk oyun odası bulunmaktadır. İki çamaşır odası bulunan sığınma evinde çamaşır yıkama, kurutma makineleri bulunmaktadır.

- İdari bölümde ofisler ve kadınlar ile bire bir yapılacak görüşmelerde kullanılan bir görüşme odası bulunmaktadır.

2.5.2 Güvenlik Tedbirleri

Bina güvenliği LTB Zabıta ekipleri tarafından sağlanmakta; ihtiyaç durumunda polis desteği alınmaktadır. Sığınmaevinde dış alanlarını izleyen kameralar bulunmakta ve kamera sistemi yetkililer tarafından sürekli olarak izlenebilmektedir. İç kısımda acil durum butonu bulunmakta olup direk olarak polise bağlı olan bu butona basılması durumunda anında polis desteği sağlanmaktadır. Güvenlik tedbirleri kapsamında sığınmaevine ziyaretçi alınmamaktadır. Tamirat, bakım gibi hizmetler ise sığınma evi çalışanlarının gözetiminde LTB teknik personelleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Sığınmaevine yerleşen kadınlar sığınma evi kuralları kapsamında adres ve konum bilgisinin kimseye bilgi verilmemesi konusunda uyarılıyor. Hiçbir dokümanda veya materyalde, sığınmaevinin dış cephesine ilişkin fotoğraflara yer verilmemekte, resmi evraklarda adres bildirimini yapılmamakta, adres belirtilmesi gerektiğinde LTB merkez adresi kullanılmaktadır. Bunların yanında bina genelinde yangın sensörleri ve yangın konusu ile ilgili ek tedbirler bulunmaktadır.

2.5.3 Sığınmaevinin İşleyişi

Başvuruların alınması

Polise veya TOCED'e yapılan başvuruların bu kurumlar tarafından sığınmaevine yönlendirilmesi, LTB tarafından duyurulan telefon numaralarına gelen başvurular, tanıdıklar aracılığı ile yapılan başvurular ve LTB'nin hizmet hatlarına gelen başvurular değerlendirilerek kadınlar sığınmaevine alınmaktadır.

Sığınmaevine gelen tüm başvurular danışma kuruluna iletilmektedir. Danışma Kurulu, sığınma evi yetkilileri ile LTB yönetiminden belirlenmiş kişilerden oluşan bir kuruldur. Danışma Kurulu tarafından durum değerlendirilmesi yapılarak başvurunun

kabul edilip edilmeyeceği belirlenmektedir. Risk teşkil eden durumlarda kadının kabulü hızlı bir şekilde geręekleřtirilmektedir. Risk teşkil etmeyen durumlarda yüzü yüze görüşmeler yapılıp duruma bağlı olarak Kadına Karşı şiddete Müdahale şubesi, TOCED, Sosyal Hizmetler gibi kurumlar ile bilgi alışverişi yapılarak karar alınmaktadır. Sığınmaevi başvuru görüşmeleri LTB'nin Dayanışma Merkezi binasında geręekleřtirilmektedir.

Başvuru kabul kriterleri

- şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan, sosyoekonomik sorun yaşayan, gidecek yeri olmayan kadınlar veya sosyoekonomik koşullarına bakılmaksızın Sığınmaevinin sağladığı güvenlik duygusuna ihtiyacı olan her kadın ve beraberindeki çocuklar hiçbir ayırım yapılmadan kuruluşa kabul edilmektedir.
- Alkol ve madde bağımlıları ilk etapta ilgili sağlık kurumunda gerekli tedaviyi almaya yönlendirilmektedir. Bağımlı olunan maddeye ihtiyaç duyulmayan aşamaya gelindiğinde rehabilitasyonun devam etmesi koşulu ile sığınmaevine kabul geręekleřmektedir.
- Yaşadığı şiddet nedeniyle psikolojik açıdan kendine veya etrafına zarar verebilecek durumda olan kadınlar; ilgili sağlık kuruluşunda gerekli tedaviye başlaması ve devam etmesi koşulu ile sığınmaevine kabul edilmektedirler.
- Görme, işitme, bedensel ve zihinsel engeli olan kadınlar ve varsa çocukları kendi öz bakımları ve ihtiyaçlarını karşılayabildikleri takdirde sığınmaevine kabulleri yapılmaktadır. Aksi halde ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılarak yönlendirme geręekleřtirilmektedir.

Sığınmaevine yapılan başvurularda kadınların cinsel yönelimi veya cinsel kimliği sorgulanmamaktadır. Cinsiyeti kadın olan kişiler ve kendini kadın olarak tanımlayan trans bireyler sığınmaevinden yararlanma hakkına sahip olmaktadır.

İnsan ticareti mağduru kadınlar, ilgili kurumlar ile iş birliği yapılarak ve koşullar belirlenerek sığınmaevine kabul edilebilmektedir. Bu kadınların kalış süresi ve kendilerine hangi desteklerin sunulacağı konusu Danışma Kurulu tarafından belirlenmektedir.

2.5.4 Sağlanan Hizmetler

Sığınmaevine gelen kadınların barınma, beslenme, giyim gibi temel ihtiyaçlarının yanında sağlık, eğitim, işe yönlendirme, psikolojik ve hukuki destek sağlanmaktadır. Kadınların sığınmaevinde kaldıkları süre boyunca güvenli bir alanda sağlıklı kararlar almaları ve bu yönde güçlendirilmeleri hedeflenmektedir.

Verilen hizmetler; bir yönetici, üç kadın ve iki erkek personel tarafından yürütülmektedir. Sığınmaevinde görev yapan personel, yaptıkları görevlerle ilgili çeşitli eğitimlerden geçirilmiş olup hizmet içi eğitimler de almaktadırlar. Erkek personel şoför olarak görev yapmakta, ayrıca bina dışında yürütülecek işlerde kadın personele veya hizmet alan kadınlara destek olmaktadır. Sığınmaevi tarafından sağlanan hizmetler ise şu şekilde gruplandırılmıştır:

-Temel ihtiyaçlar: Kadın ve çocukların sağlıklı beslenmeleri için gerekli mutfak ihtiyaçları, temizlik ve hijyen malzemesi, tıbbi malzeme ihtiyaçları, bebek malzemeleri, çocukların okul ihtiyaçları, giyecek ihtiyaçları sığınmaevi tarafından sağlanmaktadır. Bu gibi malzemelerin bir kısmı bağışlar yolu ile temin edilmekte; geri kalan kısmı ise LTB finansmanı ile sağlanmaktadır.

-Çocuk bakımı ve eğitimi: Kadının bakımında olan çocuk söz konusu ise çocuğunun bakımından kendisi sorumlu olmaktadır. Sığınmaevinde çocuk bakım hizmeti

sağlanmamaktadır. Ancak kreş için yaşı uygun olan çocuklara LTB kreşinde ücretsiz bakım hizmeti sağlanmaktadır. İlköğretime devam eden çocukların etüt giderleri ve özel eğitim ihtiyacı olan çocukların özel eğitim giderleri için çeşitli sponsor kişi ve kurumlardan bağış alınması yolu ile kadınlar desteklenmektedir.

-Ulaşım: KKTC’de toplu taşıma olanaklarının yetersiz olması nedeniyle sığınmaevi bünyesinde bulunan araç ile çocukların okul ulaşımı, çalışan kadınların gerekli durumlarda işe ulaşımı sağlanmaktadır. Ayrıca resmi kurumlarda yapılacak işlemler veya adli işlemler için kadınların ulaşım ihtiyacı da bu araç ile sağlanmaktadır. Bu şekilde kadınların güvenli bir şekilde işlemlerini yürütmeleri de gerçekleşmektedir.

-Sağlık: Kadın ve çocukların gerek sığınmaevine giriş yapmalarının hemen sonrasında gerekse kaldıkları süre içerisinde ihtiyaç duydukları sağlık hizmetlerinden yararlanmalarına destek olunmaktadır. Ücretsiz olarak devlet hastanelerinde tedavilerin yapılması, çeşitli gönüllü hekimler tarafından özel kliniklerden hizmet alınması veya bunların sağlanamadığı acil durumlarda ücreti LTB tarafından karşılanarak tedavinin sağlanması gerçekleştirilmektedir.

-Psikolojik destek: Sığınmaevinde kalan kadınların psikolojik durumları ile ilgili bir ihtiyaç görülmesi veya kendilerinin talep etmesi üzerine uzman psikolojik destek hizmetine erişimleri sağlanmaktadır. Psikiyatrist veya psikologlardan alınan bu hizmet devlet hastanelerinden ücretsiz olarak veya özel hastane ya da kliniklerden ücreti sığınmaevi tarafından karşılanarak alınmaktadır.

-Muhaceret işlemleri: Ülkede vatandaş statüsünde bulunmayan kadınların ikamet izni, çalışma izni gibi izinlerinin tamamlanması ve statülerinin yasal duruma getirilmesi yönünde destek sağlanmaktadır.

-Adli yardım: Kadınların hukuki ihtiyaçları için ücretsiz danışmanlık sağlanmakta; koruma emri, boşanma, nafaka gibi hukuki işlemlerin yapılması için Sosyal Hizmetler

Dairesine başvuru yapılması yolu ile ücretsiz avukat sağlanması konusunda destek olunmaktadır.

-Eğitim: Eğitimine devam etmek isteyen kadınların eğitim olanaklarından yararlanmalarına destek olunmaktadır.

-İstihdam desteği: Çalışmak isteyen kadınların uygun iş olanaklarına erişmeleri için destek sağlanmaktadır. Çalışamayacak durumda olan kadınların finansal destek mekanizmalarından yararlanmaları için yardımcı olunmaktadır.

-Finansal destek olanakları: Devletin sağladığı olanaklardan yararlanmaları için destek sağlanmaktadır. Vatandaş olan kadınlardan 18 yaş altı çocuğu olan ve çalışmayanlara sosyal yardım maaşı bağlanması, çalışmasına yönelik engel teşkil eden bir sağlık problemi olan kadınlara iş göremezlik ödeneği bağlanması gibi konularda gerekli girişimler yapılmaktadır.

2.5.5 Sığınmaevinden Ayrılma Süreci

LTB Sığınmaevinde kalış süresi ortalama 6 ay olmakla beraber kalış süresi gerekli hallerde Danışma Kurulu onayı ile uzatılabilmektedir.

Sığınmaevinde kalan kadınlar kendi talepleriyle, kalış sürelerinin dolmasıyla veya ailelerinin yanına ya da yabancı uyruklular için ülkelerine dönme imkânı olduğunda kendi istekleri ile sığınmaevinden ayrılmaktadırlar. Sığınmaevinden ayrılan kadın evine geri dönme kararı alırsa yeniden şiddet görmesini engelleyecek bir plan oluşturulmakta ve ihtiyaç duyması halinde sığınmaevine tekrar başvurabileceği kendisine bildirilmektedir.

Sığınmaevinden ayrılacak olan kadınların eğer gideceği bir evi yoksa kiralık ev bulması için destek sağlanmakta, eksik ev eşyaları veya malzemeleri bağışçılar yolu ile giderilmektedir. İhtiyaç durumunda kadın ayrıldıktan sonra bir süre daha çocukların eğitim giderlerine yine bağışçılar yoluyla katkı yapılmakta, ayrıca gıda desteği

sağlanmaktadır. Yeni yaşamına geçiş sürecinde kadının karşılaşacağı herhangi bir güvenlik riski, hukuksal problem veya başka bir problemde sığınmaevi yetkilileri ile iletişim kurarak destek isteyebileceği kendisine bildirilmektedir.

2.6 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Kadına Yönelik Şiddet: Mevcut Veriler

LTB Sığınmaevinin 2016 yılında faaliyete geçmesi ve Aile İçi Şiddetle Mücadele Koordinasyon Mekanizmasının 2018 yılında oluşturulmasının ardından KKTC'de aile içi şiddete maruz kalarak ilgili kurumlara başvuru yapan kadınların sayısı ile ilgili veriler kaydedilmeye başlanmıştır. İlgili kurumlardan elde edilmiş olan verilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 1: ALO 183 İhbar Hattı'na gelen başvurular

DÖNEM	KİŞİ SAYISI
2018	28 KİŞİ
2019	71 KİŞİ
2020	42 KİŞİ
2021	35 KİŞİ
2022	55 KİŞİ
2023	47 KİŞİ
2024	10 KİŞİ
TOPLAM	288 KİŞİ

ALO 183 ihbar hattının tanıtımı Kasım 2018'den itibaren aktif olarak yapılmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda en fazla başvuru 2019 yılında 71 kişi ile gerçekleşmiştir. 2024 yılında dahil toplam 288 kadın ALO 183 telefon hattını aramış ve alabilecekleri desteklere bu sayede ulaşmışlardır.

Tablo 2: PGM Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Birimi'ne gelen başvuru sayısı

YIL	TOPLAM BAŞVURU	CİNAYET	CİNSEL TACİZ/TECAVÜZ	DARP / YARALANMA	ŞİDDET/ ÖLÜM EHDİDİ	DİĞER KONULAR
2019	1048	1	40	382	155	470
2020	1057	1	37	341	164	514
2021	1064	1	43	386	108	526
2022	957	0	28	399	55	475
2023	930	1	18	463	52	396
2024	1024	0	14	465	83	462
TOPLAM	6080	4	180	2436	617	2843

Karşı Şiddetle Mücadele Biriminin 25 Kasım 2018 tarihinde oluşturulması ile birlikte ülke genelinde polis birimlerine yıllık olarak 1000'e yakın şikâyet yapılmıştır. 2024 yılı da dahil toplamda 6080 kadına yönelik şiddet vakası polis tarafından kayıt altına alınmıştır. Bu süre içinde 4 kadın partneri/eşi veya eski partneri/eşi tarafından öldürülmüştür. 180 kadın cinsel taciz veya tecavüze maruz kalmıştır. 2436 kadın darp edilmiş, yaralanmış; 617 kadın ise kendisine şiddet uygulanacağı veya öldürüleceği yönünde tehdit edilmiştir. 2843 kadın mülke tecavüz, zorla kaçırma, mahkeme kararına uymama, hakaret etme, telefonla rahatsız etme gibi diğer konularda sorun yaşayarak polise başvuru yapmıştır.

Tablo 3: Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından adli yardım yapılan kadın sayısı

DÖNEM	KİŞİ SAYISI
2018(Ekim-Aralık)	7 kişi
2019	55 kişi
2020	37 kişi
2021	67 kişi
2022	105 kişi
2023	172 kişi
2024	92 kişi
TOPLAM	516 kişi

Resmî kurumlara yapılan başvurular neticesinde aile içi şiddet görerek koruma emri, boşanma, nafaka gibi konularda hukuki desteğe ihtiyaç duyan kadınlara ücretsiz adli yardım sağlanmıştır. LTB Şiddete Karşı Yan Yana Projesi kapsamında 2018- 2021 yılları arasında toplam 122 kişiye adli yardım sağlanmıştır. Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından ise toplam 516 kişiye adli yardım sağlanmıştır. Şiddete Karşı Yan Yana Projesinin kapanması ile birlikte tüm adli yardım başvuruları Sosyal Hizmetler

Dairesi'ne yönlendirilmiş olup toplamda 638 kadının ihtiyaç duydukları desteği almaları sağlanmıştır.

Tablo 4: LTB Sığınmaevi yıllık giriş yapan kadın sayısı

DÖNEM	KİŞİ SAYISI
2016 (Aralık)	4 kişi
2017	16 kişi
2018	32 kişi
2019	43 kişi
2020	33 kişi
2021	42 kişi
2022	50 kişi
2023	41 kişi
2024	37 kişi
TOPLAM	298 kişi

LTB Sığınmaevi açıldığı günden 2024 yılında dahil olan sürede 298 kadına geçici olarak ev sahipliği yapmıştır. SORÖV Sığınmaevinin 2010-2016 yılları arasında hizmet verdiği 198 kadın da göz önünde bulundurulduğunda geçtiğimiz 14 yıl içerisinde toplam 496 kadın sığınmaevi desteğinden faydalanarak şiddetten uzak bir yaşama geçiş imkânı elde etmiştir.

Bölüm 3

YÖNTEM

Bu bölüm araştırmanın modelini, çalışma grubunu, veri toplama araçlarını, sürecini ve analizini içermektedir.

3.1 Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın amacı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Lefkoşa ilçesinde bulunan tek sığınma evi olan Lefkoşa Türk Belediyesi'ne ait kadın sığınmaevinden hizmet alan kadınların farklı değişkenler açısından incelenmesidir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman inceleme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Doküman analizi, araştırma verilerinin birincil kaynağı olarak çeşitli dokümanların toplanması, gözden geçirilmesi, sorgulanması ve analizi olarak tanımlanabilen bilimsel bir araştırma yöntemidir. Bir başka ifadeyle doküman analizi, basılı ve elektronik (bilgisayar tabanlı ve internet erişimli) materyallerin incelenmesi ve değerlendirilmesi sürecinde gerçekleşen bir dizi işlemdir (Bowen, 2009). Dolayısıyla Lefkoşa Türk Belediyesi'ne ait kadın sığınmaevine giriş yapan kadınlar ile ilgili veriler (sosyodemografik bilgiler, maruz kaldıkları şiddet türleri, şiddetti uygulayan kişi, hizmet kayıtları) yazılı veya dijital dokümanlarda tutulmaktadır. Bu belgelerin incelenmesi, sığınma evinin yapısını, işleyişini ve hizmet alan kadınların genel durumunu anlamada ve etkili bir yöntem sunmaktadır. Ayrıca bu bilgilerin toplanarak doğru bir şekilde analiz edilmesi, hem kadınların ihtiyaçlarını doğru bir şekilde belirlenmesi hem de sunulacak destek ve iyileştirme programlarının

tasarlanmasında temel oluşturarak daha etkili hizmet sunulması açısından önemli olacağı düşünülmüştür.

3.2 Çalışma Grubu

Bu çalışmanın örneklem grubunu, şiddet nedeniyle sığınmaevlerinden hizmet almış kadınlar oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde, nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan ölçüt örnekleme yöntemi tercih edilmiştir. Ölçüt örnekleme, araştırmacı tarafından belirlenen ya da daha önce tanımlanmış belirli ölçütlere dayanarak katılımcıların seçilmesini ifade eder (Marshall ve Rossman, 2014). Bu yöntemde, bireyler rastgele değil; araştırmanın amaçlarına uygun, belirli özellikleri taşıyan katılımcılar arasından seçilir.

Bu doğrultuda, çalışmanın örneklem grubunu, 2020–2024 yılları arasında sığınmaevlerinden hizmet almış ve araştırmanın belirlediği ölçütleri karşılayan kadınlar oluşturmaktadır.

3.2.1 Demografik Bilgiler

Araştırma kapsamında, 2020–2024 yılları arasındaki beş yıllık dönemde Lefkoşa Türk Belediyesi Sığınmaevi’nden hizmet alan kadınların uyrukları, eğitim durumları, medeni halleri, geldikleri ilçeler ve sığınmaevine başvuru nedenlerine ilişkin veriler Tablo 5’de sunulmaktadır.

Tablo 5: Sığınmaevinden hizmet alan kadınların demografik dağılımı (2020–2024)

Değişken	Kategori	Frekans (n)	Yüzde (%)
Uyruk	TC	54	%31.0
Uyruk	KKTC	43	%24.7
Uyruk	TC-KKTC	36	%20.7
Uyruk	KKTC-Diğer Ülke	11	%6.3
Uyruk	Nijerya	12	%6.9
Uyruk	Ukrayna	8	%4.6
Uyruk	Moldovya	6	%3.4
Uyruk	Türkmenistan	4	%2.3

Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	13	%6.5
Eğitim Düzeyi	Okur Yazar	3	%1.5
Eğitim Düzeyi	İlkokul	32	%15.9
Eğitim Düzeyi	Ortaokul	52	%25.9
Eğitim Düzeyi	Lise	60	%29.9
Eğitim Düzeyi	Üniversite	33	%16.4
Eğitim Düzeyi	Yüksek Lisans	3	%1.5
Eğitim Düzeyi	Bilinmeyen	7	%3.5
Medeni Hal	Evli	110	%54.2
Medeni Hal	Bekar	93	%45.8
İlçe	Lefkoşa	103	%50.7
İlçe	Girne	37	%18.2
İlçe	Gazimağusa	32	%15.8
İlçe	İskele	12	%5.9
İlçe	Güzelyurt	8	%3.9
İlçe	Lefke	6	%3.0
İlçe	Bilinmeyen	5	%2.5
Geliş Nedeni	Şiddet	181	%89.2
Geliş Nedeni	Barınma	22	%10.8

2020–2024 yılları arasında Lefkoşa Türk Belediyesi Sığınmaevi’nden hizmet alan kadınların büyük çoğunluğu TC (%31), KKTC (%24,7) ve çift vatandaşlığa (%20,7) sahip bireylerden oluşmaktadır. Bu durum, sığınmaevinin yerli ve göçmen kadınlara açık bir başvuru adresi olduğunu göstermektedir. Kadınların eğitim düzeyine bakıldığında, en yüksek oran lise mezunlarına (%29,9) aittir. Bunu ortaokul (%25,9) ve üniversite mezunları (%16,4) izlemektedir. Ancak %6,5 oranında okur-yazar olmayan bireylerin varlığı, eğitim düzeyi düşük kadınların da ciddi risk altında olduğunu göstermektedir. Başvuranların %54,2’si evli, %45,8’i bekarıdır. Evli kadınların daha yüksek oranda başvuruda bulunması, aile içi şiddetin önemli bir etken olduğunu düşündürmektedir. İlçe bazlı dağılımda Lefkoşa (%50,7) açık ara öndedir. Bu hem nüfus yoğunluğu hem de sığınmaevinin fiziksel konumu ile açıklanabilir. Son olarak, geliş nedenlerinin başında %89,2 ile şiddet gelmekte, barınma ihtiyacı ise

%10,8 ile ikinci sırada yer almaktadır. Bu oranlar, şiddetin sığınma talebinde en belirleyici etken olduğunu ortaya koymaktadır.

3.3 Veri Toplama Araçları

Araştırmada, sığınmaevine giriş yapan kadınların arşiv dosyaları incelenerek, tezin amacına uygun olarak sosyodemografik veri formu (EK-2) hazırlanmıştır. Formdaki bilgiler kodlanarak bilgisayara veri girişi yapılacaktır.

3.4 Veri Toplama Süreci

Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan Etik Uygunluk (EK-1) onayı alındıktan sonra araştırmaya başlanmıştır. Daha sonra, Lefkoşa Türk Belediyesi yönetiminden gerekli izin alınarak araştırma kapsamındaki dokümanlara ulaşılmıştır. Analiz edilen dokümanlardan elde edilen veriler 2020-2024 yıllarına ait sığınmaevinden hizmet alan kadınlara ait kişisel bilgilerdir.

3.5 Verilerin Analizi

Araştırmadan elde edilen verilerin analiz edilebilmesi için betimsel analizi tekniği kullanılmıştır. Betimsel analiz, nitel verilerin anlamlı bir biçimde çözümlenerek sunulmasını amaçlayan bir yaklaşımdır. Bu yöntemde, görüşme ve gözlem yoluyla elde edilen bilgiler, önceden belirlenen kavramsal çerçeveler doğrultusunda gruplandırılır, sadeleştirilir ve açıklanır. Veriler arasında olası ilişkiler ve örüntüler incelenir; gerektiğinde durumlar karşılaştırmalı olarak değerlendirilerek bulguların derinlemesine anlaşılması sağlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008).

Bölüm 4

BULGULAR, YORUMLAR VE TARTIŞMA

Bu bölüm, araştırmaya ait soruların yanıtlanabilmesi amacıyla yöntem kısmında belirtilen teknikle analiz edilen verilerden elde edilen bulguları, bu bulgulara ilişkin yorumları ve ilgili alanyazınla yapılan karşılaştırmalı tartışmaları içermektedir.

4.1 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Kuruma Geliş Nedenleri

Sığınmaevinden hizmet alan kadınların kuruma geliş nedenleri ile ilgili detaylar tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6: Kadınların kuruma geliş nedenlerine göre dağılımı

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Şiddet	Eş	103	%50,74
	Aile üyeleri	25	%12,32
	Partner	18	%8,87
	İnsan Ticareti	14	%6,90
	Eski Eş	7	%3,45
	İmam Nikahlı, Nişanlı Şiddeti	5	%2,46
	Mülteci	5	%2,46
	İş veren/Ev sahibi	4	%1,97
Barınma	Evsizlik	22	%10,84

Tablo 6’da yer alan temalar incelendiğinde, kadınların sığınmaevine geliş nedenlerinin büyük ölçüde aile içi ilişkilerle bağlantılı olduğu görülmektedir. “Eş” teması (103), kadınların başvurularında evlilik içi şiddetin belirleyici bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu bulgu, toplumsal cinsiyet rolleri, evlilikteki güç dengesizlikleri ve aile içi şiddet vakalarının, kadınların korunma ihtiyacıyla doğrudan

ilişkili olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, “Aile üyeleri” (25) ve “Partner” (18) temaları, şiddetin yalnızca evlilik bağlamıyla sınırlı olmadığını, daha geniş bir aile yapısı içinde de ortaya çıktığını göstermektedir. Kadınların başvuru gerekçeleri arasında en sık ifade edilen neden, maruz kaldıkları şiddete artık dayanamayacak duruma gelmeleridir. Bunu; hukuki destek talebi, ağır yaralanmalar ve öldürülme korkusu izlemektedir. Öldürülme korkusu yalnızca failin tehdidiyle sınırlı kalmayıp, failin kendisi ya da ailesi tarafından gerçekleştirilecek olası saldırı endişesini de kapsamaktadır. Bu nedenler, kadınların büyük bir kısmının ciddi ve tekrar eden şiddet vakalarına maruz kaldığını ve sığınmaevine başvurunun çoğunlukla son çare olarak görüldüğünü ortaya koymaktadır (TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, 2014)

4.2 Sığınma Hizmetine Ulaşım Şekli

Sığınmaevinden hizmet alan kadınların kuruma nasıl ulaştıklarına ilişkin tema ve alt temalar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7: Kuruma ulaşım şekli

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Kuruma Ulaşım Şekli	Sosyal Hizmetler	48	%23,65
	Kendisi	47	%23,15
	Polis	41	%20,20
	Sivil Toplum	23	%11,33
	LTB	17	%8,37
	Avukat	10	%4,92
	Tanıdık /Arkadaş	10	%4,92
	Diğer (Hastahane,öğretmen, ingiliz elçiliği, psikiyatrist, vatandaş)	7	%3,44

Tablo 7 incelendiğinde, kadınların sığınmaevine nasıl ulaştıkları temasının sekiz alt tema altında toplandığı görülmektedir. Bu alt tema kategorilerine bakıldığında, %23,65’lik oranla “Sosyal Hizmetler” alt teması başvuru sürecinde ilk

sırada yer almaktadır. Bu bağlamda, şiddet mağduru kadınların önemli bir kısmının KKTC Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda LTB Sığınmaevi'ne yönlendirildiği anlaşılmaktadır. Araştırmada dikkat çeken bir diğer bulgu ise, yalnızca küçük bir farkla ikinci sırada yer alan “Kendisi” alt temasının %23,15 oranında olmasıdır. Beş yıllık (2020-2024) dönemi kapsayan çalışmada, toplamda 203 kadından 47’si sığınmaevine bireysel başvuru yapmıştır.

Kadınların %20,20’si ise sığınmaevine polis aracılığıyla yönlendirilmiştir. Bu noktada, Polis Genel Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Kadına Karşı Şiddete Müdahale Şubesi’nin Lefkoşa’da soruşturmacılar ve diğer ilçelerde irtibat görevlileriyle yürüttüğü çalışmaların etkisi dikkat çekmektedir.

Dördüncü sırada yer alan “Sivil Toplum” alt teması %11,33 oranla kadınların sığınmaevine ulaşmasında önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Bununla birlikte, “Avukat”, “Tanıdık/Arkadaş” ve “Diğer” gibi kategoriler daha düşük yüzdelik oranlara sahip olsa da kadınların kuruma ulaşmasında çok aktörlü iş birliğinin önemini ortaya koymaktadır.

4.3 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Yanında Bulunan Çocuk Sayısı

Kurumdan hizmet alan kadınların yanında bulunan çocuk sayılarına göre dağılımı beş alt temada toplanarak Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8: Kadınların yanında bulunan çocuk sayısına göre dağılımı

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdelik
Çocuk Sayısı	0	90	%44.33
	1	52	%25.62
	2	37	%18.23
	3	18	%8.87
	4	6	%2.96

Bu çalışmanın önemli temalarından biri, kadınların sığınmaevine gelirken yanında bulunan çocuk sayısıdır. Kadının çocuk sahibi olması, maruz kaldığı şiddeti sonlandırma sürecinde önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır. Tablo 8’de görüldüğü üzere, araştırma bulgularına göre kadınların %44,33’ü çocuksuzken; %25,62’si bir çocuk, %18,23’ü iki çocuk, %8,87’si üç çocuk ve %2,96’sı dört çocuk ile birlikte sığınmaevinden hizmet almıştır.

Araştırmada çocuksuz olarak başvuran kadınlar tabloda ilk sırada yer alsa da tablo geneline bakıldığında çocuklu kadınların oranının daha yüksek olduğunu görülmektedir. Bu da, kadınların yalnızca kendileri için değil, çocuklarının güvenliği için de kaçış yolları aradığını göstermektedir..

Özellikle üç ve daha fazla çocuğu olan kadınların barınma ve ekonomik kaygılar nedeniyle şiddet ortamına geri dönme risklerinin daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Literatürdeki bulgular da bu durumu desteklemektedir. Kadının çocuğunun olup olmaması ve çocuk sayısı gibi demografik değişkenler, maruz kalınan şiddet düzeyi üzerinde belirleyici olabilmektedir (Bayraktar, 2018; Yiğit, 2018). Çocuk sahibi olmanın, kadının şiddete tahammülünde önemli bir etken olduğu ve şiddet uygulayan erkeklerin bu durumu bir koz olarak kullanabildikleri ifade edilmektedir.

Nitekim Ankara’da Şiddet Önleme ve İzleme Merkezi’ne (ŞÖNİM) başvuran 63 kadınla yapılan çalışmada da benzer bulgular elde edilmiştir. Bu çalışmada, kadınların büyük çoğunluğunun çocukları için şiddet ortamında kalmaya devam ettiği belirlenmiştir. Kadınlar, çocuklarının düzeninin bozulmaması, ebeveynlerinden ayrı büyümemeleri gibi gerekçeleri öne sürmüştü; ayrıca bu gerekçelerin çocuk sayısı arttıkça daha belirgin hâle geldiğini ifade etmişlerdir (Altıparmak, 2020).

4.4 Sığınmaevinde Kalan Kadınların Geldikleri Bölgeler

LTB Sığınmaevi'ne başvuran kadınların KKTC'nin hangi bölgelerinden geldikleri, "Bölge" teması altında sınıflandırılmış ve yedi alt başlık halinde Tablo 9'da gösterilmiştir.

Tablo 9: Kadınların geldikleri bölgelere göre dağılımı

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Bölge	Lefkoşa	103	%50.74
	Girne	37	%18.23
	Gazimağusa	32	%15.76
	İskele	12	%5.91
	Güzelyurt	8	%3.94
	Lefke	6	%2.96
	Bilinmeyen	5	%2.46

Tablo 9'da, LTB Sığınmaevi'nden hizmet alan kadınların kuruma gelmeden önce yaşadıkları bölgelere göre dağılımları sunulmuştur. Arşiv dosyalarındaki adres bilgileri doğrultusunda, kadınların hangi ilçelerden sığınmaevine yönlendirildiği tespit edilmiştir. Buna göre, kadınların %50,74'ü Lefkoşa, %18,23'ü Girne, %15,76'sı Gazimağusa, %5,91'i İskele, %3,94'ü Güzelyurt ve %2,96'sı da Lefke ilçesinden gelmiştir.

Benzer biçimde, Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı'nın 2022 yılı raporunda da şehir merkezlerinden sığınmaevlerine yapılan başvuruların, kırsal bölgelere kıyasla %60 daha fazla olduğu bildirilmiştir. Bu araştırma da benzer bir örüntü ortaya koymuştur. Kadınların Lefkoşa'dan daha fazla başvuru yapmasının; sığınmaevinin bu ilçede konumlanması, toplumsal farkındalığın yüksek olması ve kurumun varlığının

daha iyi duyurulması ile ilişkili olduğu düşünülmektedir. Kentsel bölgelerde kadınların sığınma evlerine erişimi daha kolayken, kırsal bölgelerde ulaşım zorlukları ve hizmetlere dair farkındalık eksikliği, başvuru oranlarını düşürebilmektedir. Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu'nun (TKDF) 2020 tarihli Kadına Yönelik Şiddet İzleme Raporu'nda da kırsal kesimlerde kadınların destek hatlarına erişiminin %35 oranında daha az olduğu belirtilmiştir. Şehirlerde ise kadınların şiddeti tanıma, yardım alma yollarını bilme ve başvuru konusunda daha aktif davranma eğiliminde oldukları vurgulanmaktadır.

Başvuruların Lefkoşa, Girne ve Gazimağusa gibi nüfusu yoğun ve göç alan bölgelerde yoğunlaşması, bu bölgelerdeki sosyo-ekonomik stres faktörlerinin daha fazla olabileceğini göstermektedir. Ayrıca bu ilçelerde kadınların eğitim düzeyinin ve haklarına ilişkin farkındalıklarının daha yüksek olması, sığınmaevine başvuru oranlarını artıran bir diğer unsur olarak değerlendirilebilir. Destek mekanizmalarının daha güçlü olduğu yerlerde, kadınlar şiddet karşısında resmi kurumlara başvurma konusunda kendilerini daha güvende hissedebilmektedir. Ayrıca, başvuruların yoğun olduğu ilçelerde kadınların eğitim düzeyinin ve haklarına dair farkındalıklarının daha yüksek olduğu; buna bağlı olarak da eğitilmiş kadınların şiddet durumunda nereye başvurabileceklerini daha iyi bildikleri ve sığınma evlerine erişim konusunda daha etkin hareket edebildikleri öngörülmektedir. Bu bulgu, Türkiye'de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması'nda (Ankara, 2009) da desteklenmektedir. Araştırma, kentsel yerleşim yerlerinde yaşayan ve en az bir kuruma ya da ilgili kişiye başvuru yapmış fiziksel veya cinsel şiddet mağduru kadınların oranının, kırsal bölgelerde yaşayanlara kıyasla daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Kırsal bölgelerde kadına yönelik şiddet çoğu zaman "aile meselesi" olarak görülmekte ve dış müdahaleye kapalı kalmaktadır (Yüksel, 2015). Küçük yerleşim

yerlerinde mahremiyetin olmaması, toplumsal dedikoduya maruz kalma endişesi ve ataerkil normların baskınlığı nedeniyle kadınlar şiddeti gizli yaşamayı tercih etmekte, destek almaktan çekinmektedir. Ayrıca sosyal hizmet merkezlerine erişim zorluğu, acil yardım hattı gibi hizmetlerin etkin şekilde işlememesi de kırsal bölgelerde başvuru oranlarını olumsuz etkilemektedir. Bu durum, kırsal kesimde yaşayan kadınların şiddet karşısında yalnızlaştığını ve destek mekanizmalarına erişimde ciddi engellerle karşılaştığını göstermektedir.

4.5 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Eğitim Durumları

Kurumdan hizmet alan kadınların eğitim düzeylerine ilişkin detaylar eğitim düzeyi teması ve alt temaları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10: Kadınların eğitim düzeyleri

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Eğitim Düzeyi	Okur Yazar Değil	13	%6.40
	Okur Yazar	3	%1.48
	İlkokul	32	%15.76
	Ortaokul	52	%25.62
	Lise	60	%29.56
	Üniversite	33	%16.26
	Yüksek Lisans	3	%1.48
	Bilinmeyen	7	%3.45

Tablo 10’da görüldüğü üzere, kurumdan hizmet alan kadınların büyük bir çoğunluğunu %29,56 oranıyla lise mezunları oluşturmaktadır. Yine %25,62 ile ortaokul mezunları da dikkat çekici bir orana sahiptir. Araştırma kapsamında kadınların %16,26’sının üniversite mezunu olduğu, %15,76’sının ise ilkokul mezunu olduğu belirlenmiştir. Bu tabloya genel olarak bakıldığında, eğitim düzeyi yükseldikçe kadınların sığınma evine başvuru oranlarında da bir artış gözlenmektedir.

KKTC özelinde, eğitim düzeyinin artmasıyla birlikte bireylerin sığınma evlerine başvurma oranlarının yükselmesi, eğitimin bireyleri güçlendiren, farkındalık yaratan ve kaynaklara erişimi kolaylaştıran bir araç olduğunu ortaya koymaktadır. Nitekim, kadının şiddete bakış açısı ve yardım arama davranışının oluşmasında hem bireysel hem de toplumsal düzeyde eğitim önemli bir rol oynamaktadır (İbiloğlu, 2012; Duran ve Eraslan, 2019).

Bununla birlikte, kadının düşük eğitim düzeyine sahip olması, şiddet mağduru kadınlarda ruhsal bozulmanın bir öngörücüsü olarak değerlendirilmektedir (Han Almış ve ark., 2018). Düşük eğitim seviyesi, kadının şiddetle mücadele yetisini azaltmakta ve iş olanaklarını dolaylı biçimde sınırlayarak güçsüzleşmesine neden olabilmektedir. Bu bulgular, kadına yönelik şiddetin önlenmesinde eğitimin hayati bir araç olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

Kadına yönelik şiddetle daha etkin bir mücadele yürütmek ve etkili politikalar ile programlar oluşturabilmek için ulusal düzeyde veri üretmeyi amaçlayan “Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması” (2009) bulgularına göre, şiddet nedeniyle evi terk etme davranışı kadınların eğitim düzeyine göre farklılık göstermektedir. Araştırma, şiddet deneyimleyen ve eğitimi olmayan ya da ilköğretimi tamamlamamış kadınların %20’sinin evi terk ettiğini ortaya koyarken, lise ve üzeri eğitim düzeyine sahip kadınlarda bu oranın %35’e yükseldiğini göstermektedir.

Bu veriler, eğitim düzeyinin kadının şiddet karşısında aldığı aksiyonları etkilediğini açıkça ortaya koymaktadır. Eğitim düzeyi yüksek bireylerin, şiddet, istismar veya diğer olumsuz durumlar karşısında haklarını daha iyi bildikleri ve çözüm yollarına dair daha fazla farkındalığa sahip oldukları düşünülmektedir. Bu bireyler, aynı zamanda sığınma evleri gibi sosyal hizmet kurumlarının varlığından haberdar olma ve bu hizmetlere erişme konusunda da daha donanımlı olabilmektedir.

Araştırmada dikkat çeken bir diğer bulgu, okur yazar olmayan ya da yalnızca okur yazar olup herhangi bir diploması bulunmayan kadınların oranının %7,88 olmasıdır. Bu bulgu, kadınların eğitim düzeyinin sığınmaevine başvuru ve yardım arama davranışlarıyla ilişkili olduğunu göstermektedir. Keskin ve Karaman (2021) tarafından yayımlanan çalışmada da benzer şekilde, eğitim düzeyi yükseldikçe kadınların resmi yollardan yardım arama olasılığının arttığı vurgulanmaktadır. Ayrıca, kişisel gelire sahip kadınların, geliri olmayanlara kıyasla resmî kurumlardan yardım arama davranışı gösterme olasılıklarının daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Aynı çalışmada, kadınların yaşadıkları sosyo-kültürel bölgenin de bu davranış üzerinde etkili olduğu ve 2008–2014 yılları arasında Türkiye’de kadın haklarına ilişkin gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin, kadınların yardım arama davranışını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu kapsamda söz konusu çalışma, Türkiye’de şiddete maruz kalan kadınların yardım arama davranışlarını etkileyen sosyodemografik engelleri ortaya koymasından literatüre önemli bir katkı sağlamaktadır (Keskin ve Karaman, 2021).

4.6 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Yaşları

Sığınmaevinden hizmet alan kadınların yaşlarına yönelik detaylar tablo 11’de yaş teması altında 8 alt temada sunulmuştur.

Tablo 11: Kadınların yaş gruplarına göre dağılımı

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Yaş	16-17	4	% 1,97
	18-25	60	%29,56
	26-31	43	%21,18
	32-37	36	%17,73
	38-43	34	%16,75
	44-49	15	%7,39
	50+	8	%3,94
	Bilinmeyen	3	%1,48

Tablo 11 incelendiğinde, kadın sığınmaevinden hizmet alan kadınların yaş değişkenine ilişkin temanın sekiz alt temadan oluştuğu görülmektedir. Yaş alt temalarına bakıldığında, çoğunluğu 18-25 yaş aralığındaki kadınların oluşturduğu görülmektedir. Mor Çatı'nın 2020 yılı Faaliyet Raporu'na göre, genç kadınların başvurularında belirgin bir artış saptanmıştır. Benzer şekilde, LTB Sığınmaevi'ne 2020-2024 yılları arasındaki beş yıllık süreçte başvuran kadınlar arasında da 18-25 yaş grubunun çoğunlukta olması bu tespiti destekler niteliktedir. Raporda belirtildiği üzere, “Genç kadınların zorla evlendirme, eğitim ve çalışma haklarının ellerinden alınması, sosyal yaşamlarına müdahale edilmesi gibi nedenlerle evden ayrıldıkları, kendilerine özgür ve bağımsız hayatlar kurmak üzere mücadele verdikleri görülmüştür. Sığınaklarla ilgili bilgiye erişimleri artan genç kadınlar, hayatlarına dair karar almak amacıyla sığınaklara başvurmuş ve burada birbirleriyle dayanışma göstermişlerdir” (Mor Çatı, 2020). Bu grubu, “26-31” yaş aralığındaki kadınlar takip etmektedir. Verilere göre, “32-37” yaş aralığındaki kadınlar ise üçüncü sırada yer almaktadır. “44-49” ve “50 yaş ve üzeri” kadınların oranı diğer yaş gruplarına göre daha düşük olsa da bu kadınların da şiddete maruz kalarak sığınmaevi hizmetlerinden yararlandığı görülmektedir.

Sığınmaevine başvurma hem daha genç hem de ileri yaştaki kadınlar açısından şiddeti sonlandırma amacıyla daha az tercih edilen yollar arasında yer alıyor olabilir. Kadınların çoğunlukla uzun süreli şiddet deneyimlerinin ardından kurumsal desteğe yönelmeleri, genç bireylerin bu tür kurumlara geç başvurma eğilimlerini etkileyebilmektedir. Öte yandan, yaşla birlikte şiddet riskinin çeşitli nedenlerle azalması (örneğin boşanma, eşin vefatı ya da yetişkin çocukların desteği gibi faktörler), orta yaş ve üzerindeki kadınların sığınmaevlerine başvuru oranlarının düşük olmasında belirleyici rol oynayabilmektedir (Mor Çatı, 1997).

4.7 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Uyrukları

Sığınmaevinde kalan kadınların uyruklarına ilişkin veriler, dokuz alt tema altında sınıflandırılmış ve Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12: Kadınların geldikleri ülkelere göre dağılımı

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Uyruk	TC	54	%27,14
	KKTC	43	%21,61
	TC-KKTC	36	%18,09
	KKTC-Diğer ülke	11	%05,53
	Nijerya	12	%06,03
	Ukrayna	8	%04,02
	Moldovya	6	%03,02
	Türkmenistan	4	%02,01
	Diğer Ülke	29	%14,57

LTB Sığınmaevi’nden hizmet alan kadınların uyruklarına ilişkin tematik analizde, kadınların %27,14’ünün Türkiye Cumhuriyeti, %21,61’inin ise Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olduğu görülmektedir. Bu grupları %18,09 ile hem TC hem KKTC vatandaşlığına sahip kadınlar takip etmektedir. Diğer ülke vatandaşlarından oluşan alt temalar ise toplam örneklemin %35,11’ini oluşturmaktadır.

Araştırmada dikkat çeken önemli bir bulgu, göçmen kadınların toplamda anlamlı bir yüzdeyle temsil edilmesidir. Bu durum, göçmen kadınların KKTC’de karşı karşıya kaldıkları yapısal kırılmalıkları ve şiddet risklerini ortaya koymaktadır. Bulgular, kadınların çoğunlukla güvencesiz yasal statülerinin erkekler tarafından bir şiddet aracı olarak kullanıldığını göstermektedir. Özellikle KKTC vatandaşı erkeklerle

evli olan kadınların, ikamet izinlerini yenileme süreçlerinde eşleri tarafından desteklenmedikleri, sınır dışı edilmekle tehdit edildikleri ve resmi başvuru sürelerini kaçırmaları için bilinçli olarak engellendikleri ifade edilmiştir. Ayrıca, erkeklerin kadınların ve çocukların kimlik ya da pasaportlarına el koydukları, yasal süreçler hakkında yanlış veya yanıltıcı bilgi vererek kadınları korkuttukları da tespit edilmiştir. Bu durum, göçmen kadınların hem hukuki hem de psikolojik açıdan çok boyutlu bir şiddetle karşı karşıya kaldığını göstermektedir.

4.8 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Kurumda Kalış Süreleri

Sığınmaevinden hizmet alan kadınların kurumda kalış sürelerine ilişkin veriler, on iki alt tema altında sınıflandırılarak Tablo 13’de sunulmuştur.

Tablo 13: Kadınların kurumda kalış sürelerine göre dağılımları

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Kalış Süresi	1-30 gün	116	%57,14
	1,5 Ay	18	%8,87
	2 Ay	14	%6,90
	2,5 Ay	8	%3,94
	3 Ay	5	%2,46
	3,5 ay	3	%1,48
	4 Ay	4	%1,97
	4, 5 Ay	2	%0,99
	5 ay	1	%0,49
	5,5 ay	4	%1,97
	6 +	20	%9,85
	Bilinmeyen	8	%3,94

Araştırma kapsamında “kalış süresi” teması incelendiğinde, sığınmaevinden hizmet alan kadınların %57,14’ünün 1–30 gün arasında, %22,17’sinin 1,5–3 ay aralığında ve %16,75’inin ise 3 aydan daha uzun süre sığınmaevinde kaldığı belirlenmiştir.

Psikolog Banu Tortamış'ın (2009) hazırlamış olduğu tez çalışmasında da benzer sonuçlar elde edilmiştir. Söz konusu çalışmaya göre, kadınların %41,3'ü sığınmaevinde 1 aydan kısa süre kalmakta, %38,7'si 1–3 ay arasında kalmakta, %20'si ise 3 aydan daha uzun süre kalmaktadır. Ancak araştırmada, üç ayı aşan sürelerle sığınmaevinde kalan kadınların, bu süre içinde alternatif bir yaşam kurma imkânı bulamadıkları için barınma sürelerinin uzatıldığı belirtilmiştir. Bu nedenle, söz konusu grubun toplam başvurular içindeki oranının nispeten düşük kaldığı vurgulanmaktadır. LTB Sığınmaevi'nde kalış süresi, kadının ilk kabul tarihinden itibaren standart olarak altı ay ile sınırlıdır. Ancak bu süre, kadının güçlenme süreci göz önünde bulundurularak gerekli durumlarda uzatılabilmektedir.

4.9 Sığınmaevinden Hizmet Alan Kadınların Çıkış Nedenleri

Sığınmaevinde kalan kadınların kurumdan çıkış nedenleri dokuz alt temada toplanarak Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 14:Kadınların kurumdan çıkış nedenlerine göre dağılımı

Tema	Alt Tema	Frekans	Yüzdeler
Çıkış Nedeni	Bağımsız Yaşam Kurma	68	%33,66
	Eşinin yanına dönme	61	%30,20
	Aile Yanına Dönme	30	%14,85
	Ülkesine Dönme	17	%8,42
	Kural ihlali	16	%7,92
	Yatılı İş Bulma	5	%2,48
	Ruh sağlığı	3	%1,49
	Çocuk koruma mekanizmaları	2	0,99
	Hukuki süreç	1	%0,49

Kadın sığınmaevleri, yalnızca fiziksel bir barınak sağlamanın ötesinde; psikolojik destek, hukuki danışmanlık ve istihdam desteği gibi çok yönlü hizmetler sunarak kadınların yeniden güçlenmesine katkıda bulunur. Bu destek mekanizmaları, kadınların özgüvenlerini artırarak bağımsız bir yaşam kurmalarını mümkün kılmaktadır.

Tabloda da görüldüğü üzere, sığınmaevine geliş nedenlerine ilişkin temalar ve alt temalar incelendiğinde, “Bağımsız yaşam kurma” alt temasında yer alan 68 kadının, iş bularak ve sağlanan ekonomik destekler ile bağışlar sayesinde –varsa çocuklarıyla birlikte– ev kiralayarak sığınmaevinden ayrıldığı görülmektedir. Bu durum, sığınmaevlerinin sunduğu çok boyutlu hizmetlerin işlevselliğini ve kadınların yaşamlarını dönüştürme potansiyelini açıkça ortaya koymaktadır.

Öte yandan, aynı tabloda yer alan “Eş yanına dönme” alt temasında, 61 kadının daha önce şiddet yaşadığı eşine bir şans daha vererek aynı ortama geri döndüğü anlaşılmaktadır. Bu durum, yalnızca bireysel kararlarla açıklanamayacak kadar çok katmanlıdır. Nitekim Heron ve arkadaşları (2021), kadının şiddet ortamında kalma ya da geri dönme kararının; ekonomik, sosyal, duygusal, kültürel ve yasal faktörlerle şekillendiğini ve özellikle sosyal desteğin yetersizliğinin bu karar üzerinde belirleyici bir rol oynadığını vurgulamaktadır.

Kadınların eşlerine geri dönme kararında, ekonomik, psikolojik ve toplumsal birçok etken rol oynamaktadır. Özellikle ekonomik bağımlılık, bu sürecin en belirleyici faktörlerinden biridir. Kadınlar çoğu zaman kendi geçimlerini sağlayacak maddi kaynaklardan yoksun oldukları için şiddet ortamına geri dönmek zorunda kalabilmektedir. Bunun yanında, Stockholm Sendromu, duygusal manipülasyon, ya da şiddet uygulayan eşin değişeceğine dair duyulan umut gibi psikolojik etkenler de bu

kararı etkileyen önemli faktörlerdendir. Bazı kadınların zamanla maruz kaldıkları şiddeti normalleştirilmesi de dikkat çeken bir diğer dinamiktir.

Toplumsal damgalanma korkusu da kadınların ayrılmak yerine eşlerine dönmelerine neden olabilmektedir. Özellikle bazı toplumlarda boşanmış kadınlara yönelik olumsuz yargılar ve aile baskısı, kadınların karar alma süreçlerini doğrudan etkilemektedir. Çocuk sahibi kadınlar açısından ise durum daha karmaşıktır. Kadınlar, çocuklarının babasız büyümesini istememeleri ya da onların ihtiyaçlarını tek başlarına karşılayamayacaklarını düşünmeleri nedeniyle eşlerine geri dönmeyi tercih edebilmektedir.

Bu çerçevede, “Aile yanına dönme” alt temasında yer alan 30 kadın, varsa çocuklarıyla birlikte ailelerinin yanına dönmüştür. Bu kadınların çoğu, ailelerinden güçlü bir duygusal ve ekonomik destek aldıkları için kendilerini güvende hissettiklerini ifade etmişlerdir. Ancak bu karar, her zaman kalıcı bir çözüm anlamına gelmemektedir. Bazı kadınlar için aile yanına dönmek, bağımsız yaşam kurmaya hazır olana kadar tercih edilen geçici bir çözümdür. Ayrıca, kimi kültürel yapılarda boşanmış kadınların aile evine geri dönmesi yaygın ve toplumsal olarak kabul gören bir uygulama olup, bu durum da kadınların kararlarında belirleyici rol oynamaktadır. Kadınların sığınmaevinden çıkış nedenleri çeşitlilik göstermektedir. “Ülkesine dönme” alt temasında yer alan 17 kadının, KKTC’de yasal statülerinin bulunmaması nedeniyle ülkelerine geri döndükleri belirlenmiştir. “Kural ihlali” nedeniyle çıkış yapan 16 kadın ise, sığınmaevine kabul sırasında imzalatılan kurallara uymadıkları gerekçesiyle kurumdan ayrılmak zorunda kalmıştır. Bu kişilere gerekli yazılı uyarılar yapıldıktan sonra, kurallara uymamaya devam etmeleri halinde sığınma desteği sonlandırılmıştır. Ancak, bu süreçte ilgili kadınlarla sığınma sonrası için güvenlik planları hazırlanmış ve alternatif destek mekanizmalarına yönlendirilmeleri

sağlanmıştır. Bunun dışında, beş kadın yatılı iş bulmaları sayesinde sığınmaevinden ayrılmış; üç kadın ise psikolojik rahatsızlıkları nedeniyle Barış Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Sığınmaevine başvuran 16–17 yaş aralığındaki iki genç kız, KKTC Sosyal Hizmetler Dairesi ile yapılan görüşmeler sonucunda çocuk yuvasına yerleştirilmiştir. Son olarak, hukuki süreç teması kapsamında değerlendirilen bir vakada, şiddet mağduru olan bir kadın evrak sahteciliği nedeniyle tutuklanmış ve ardından ülkesine sınır dışı edilmiştir.

Bölüm 5

SONUÇ VE ÖNERİLER

Son bölümde, araştırmanın temel bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlar ve geliştirilmiş öneriler sunulmaktadır.

Bu çalışma, Lefkoşa Türk Belediyesine ait sığınmaevinde kalan kadınların sosyodemografik ve yapısal özelliklerini incelemektedir. Değerlendirilen temel değişkenler arasında yaş, eğitim durumu, çocuk sayısı, başvuru ve çıkış nedenleri, vatandaşlık durumu ve kalış süresi yer almaktadır. Bulgular, kadınların sığınma evine başvurmalarında en yaygın nedenlerin şiddet ve evsizlik olduğunu ortaya koymuştur. Bu sonuçlar, kadına yönelik şiddetin halen kadınların sığınma evine yönelmesinde belirleyici bir etken olduğunu doğrulamaktadır.

Katılımcıların eğitim düzeyine ilişkin bulgular, yaygın kanaatlerin aksine dikkat çekici bir çeşitlilik sergilemektedir. Bazı kadınlar okuryazar değil ya da sadece ilkokul mezunu iken, önemli bir kısmı ortaöğretim ya da yükseköğretim düzeyinde eğitime sahiptir. Bu durum, sığınma ihtiyacının yalnızca düşük eğitim düzeyine sahip kadınlarla sınırlı olmadığını, daha eğitilmiş bireylerin de benzer şekilde şiddet mağduru olabildiğini göstermektedir. Sayıca az da olsa okuryazar olmayan kadınların varlığı, müdahale programlarının kapsayıcı biçimde tasarlanması açısından önemlidir.

Sığınmaevinde kalan kadınların büyük çoğunluğunun çocuk sahibi olması, anneliğin koruma arayışındaki rolünü ön plana çıkarmaktadır. Çocukların varlığı, hem güvenli bir yaşam alanı sağlama ihtiyacını hem de kadınların şiddet ortamından uzaklaşma kararlarını etkileyen bir faktör olabilir. Ancak birden fazla çocuğa sahip

olmak, ekonomik bağımsızlığın sağlanmasını zorlaştırmakta ve kadınların kurumsal desteğe olan bağımlılığını artırmaktadır.

Araştırma bulguları, sığınmaevinden hizmet alan kadınların büyük çoğunluğunun kurumda 30 gün veya daha kısa süre kaldığını ortaya koymaktadır. Bu durum, sığınmaevlerinin kriz anlarında hızlı ve etkili müdahale sunma kapasitesini gözler önüne sermektedir. Aynı zamanda, kadınların görece kısa bir zaman dilimi içinde gelecek yaşamlarına ilişkin karar alma ve planlama süreçlerini şekillendirebildiklerini göstermektedir. Bu bulgular, sığınmaevlerinin yalnızca acil müdahale değil, aynı zamanda kadınların toparlanma ve yeniden yön bulma süreçlerine katkı sunma potansiyelini de vurgulamaktadır.

Bununla birlikte, sığınmaevinden ayrılan kadınların uzun vadeli rehabilitasyon ve güçlendirme hizmetlerine ihtiyaç duydukları görülmektedir. Bu nedenle, sığınma sonrası süreçte kadınlara merkezi yönetim tarafından ekonomik destek sağlanması elzemdir. Kadınların yeni bir yaşam kurma sürecinde devletin sosyal yardım mekanizmalarının etkin işlemesi büyük önem taşımaktadır. Özellikle kira yardımı yapılması, çocukların kreş ve etüt giderlerinin karşılanması gibi destekler, şiddet mağduru kadınların yaşamlarını sürdürebilmeleri açısından kritik bir rol oynamaktadır. Katılımcıların vatandaşlık statüsünde de çeşitlilik dikkat çekicidir: %27,14'ü Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı iken, %29,65'i yabancı uyrukludur. Bu çeşitlilik, farklı kültürel arka planlara sahip kadınlara yönelik hizmetlerin kültürel olarak duyarlı ve çok dilli biçimde sunulması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Göçmen kadınların sığınma evinde yer alması, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin göçle bağlantılı kırılmalıklarla nasıl kesiştiğine de işaret etmektedir. Araştırma ayrıca, sığınma evinden ayrılan kadınların bir kısmının, daha önce şiddet gördükleri ortamlara geri dönmek zorunda kaldığını ortaya koymuştur. Bu durum, sığınma sonrası destek

ve izleme mekanizmalarında ciddi bir boşluğa işaret etmektedir. Yeterli ekonomik olanaklara, güvenli barınma imkânına ya da sosyal destek ağına sahip olmayan kadınlar, sığınma evinden ayrıldıktan sonra mecburen riskli ortamlara geri dönebilmektedir. Bu bağlamda, sığınma evlerinin sağladığı geçici koruma ve benzeri hizmetler, yalnızca kısa vadeli bir rahatlama sunmakta, kalıcı bir çözüm oluşturamamaktadır.

Sonuç olarak, elde edilen veriler sığınma evinden yararlanan kadınların çok boyutlu ve karmaşık ihtiyaçlarını ortaya koymaktadır. Bu bulgular, her kadının yaşam koşullarına özgü farklılaştırılmış, sürdürülebilir ve uzun vadeli müdahale programlarının geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu ihtiyaçların karşılanması, ancak sığınma sonrası takip sistemlerinin güçlendirilmesi, ekonomik güçlendirme programlarının hayata geçirilmesi ve güvenli barınmaya erişimi sağlayan bütüncül politikaların oluşturulması ile mümkün olabilir. Ancak bu tür bütünsel yaklaşımlar sayesinde şiddet döngüsü kırılabilir ve kadınların gerçek anlamda özerkliği desteklenebilir.

KAYNAKLAR

Adak, N. (2018), *Değişen Toplumda Değişen Aile Sosyolojik Tartışmalar*.Ankara: Siyasal Kitabevi.

Aliefendioğlu, H. (2007, Kıbrıs'ta Kadın/Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları ve Kadın Hareketi Üzerine Bir Değerlendirme, Kıbrıs Araştırmaları Dergisi, 13(33), 127-141.

Altıparmak, İ. B. (2020). *Kadına yönelik aile içi şiddetin boyutları:Ankara örneği*,Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi.

Appetit, B, Kaselitz, V, (2000). More Than A Roof Over Your Head, European Information Cente Against Violence Against Woman- Wave Coordination Office, Vienna, Austria.

Atman, Ü. (2003). “*Kadına Yönelik Şiddet; Cinsel Taciz / Irza Geçme*”, STED, 12 (9), s. 333.

Ayaz G. (2019). Kadın Sığınmaevinde Sosyoekonomik Bir İnceleme. Yüksek lisans tezi. Ege Üniversitesi.

Bayraktar, E. (2018). *Toplumsal Cinsiyet, Kültür ve Şiddetin İnfertilite İle İlişkisi*, Sağlık Bilimleri Dergisi, 27(3), 234-238.

Berktaş, F. (2016). *Kadınların tarihi, kadınların belleği*. İstanbul: Metis Yayınları.

- Bilgin, Y. (2015). Sığınma Evlerindeki Kadınların Kadına Yönelik Şiddet Ve Kadın Sığınma Evlerine Bakışı: İstanbul Örnekleme (Yüksek Lisans Tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanından elde edildi (Tez no: 394751).
- Birleşmiş Milletler. (1993). *Kadınlara yönelik şiddetin ortadan kaldırılması bildirgesi*, Türkiye’de Kadın Sığınma Evleri, Bağlam Yayıncılık 3.Basım.
- Bowen, G. A. (2009), *Document analysis as a qualitative research method*, Qualitative Research Journal, 9(2), 27-40.
- Connell, R., W. (1998), *Toplumsal Cinsiyet ve İktidar*, çev. Cem Soydemir, Ayrıntı Yayınları, İstanbul
- Çağlayan, F. (2018). Kadın Konukevinde Kalan Kadınların Yaşadıkları Şiddet İle Aile İşlevleri Algıları Arasındaki İlişki: İzmir Örneği (Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Manisa. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanından elde edildi (Tez no: 523062).
- Çelebi, D. (2018). Kadın Konukevine Müracaat Eden Kadınların Çocuklarına Aktarılan Şiddetin Araştırılması Ve Bu Şiddetin Kadınların Eşlerindeki Alkol Madde Kullanımı İle İlişkisinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi/Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanından elde edildi (Tez no: 531281).

Demirgöz Bal, M. (2014). “*Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine genel bakış.*” KASHED, 1(1):15-28

Dobash, R.E. & Dobash, P.R. (1992). *Women, Violence and Social Change*. London and New York. Routledge.

Dökmen Z. (2009). *Toplumsal Cinsiyet.Sosyal Psikolojim Açıklamalar (2. Baskı)*. Remzi Kitapevi

Duran S, Eraslan ST (2019) Violence against women: Affecting factors and coping methods for women. *J Park Med Assoc*, 69:53- 57.

Ergün, Ö. (2021). İstanbul Sözleşmesi ve Genel olarak değerlendirilmesi. Dicle Üniversitesi Adalet Meslek Yüksekokulu. *Dicle Adalet Dergisi*, 5(2), 152-214

Gökkaya V.(2009). “Türkiye’de şiddetin kadın sağlığına etkileri”. C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi , 10(2), 167 – 179

Güler N. Tel H. Özkan Tuncay F. (2005). “Kadının aile içinde yaşanan şiddete bakışı”, C. Ü. Tıp Fakültesi Dergisi, 27 (2): 51 – 56.

Haber Kıbrıs (1 Temmuz 2014).Ülkenin Tek 'Kadın Sığınma Evi Kapanıyor. Haber Kıbrıs.

Han Almış B, Koyuncu Kütük E, Gümüştaş F, Çelik M (2018). Kadınlarda ev içi şiddet

için risk faktörleri ve ev içi şiddete uğrayan kadınlarda ruhsal bozulmanın belirleyicileri. *Noro Psikiyatı Ars*, 55:67-72.

Heron, R., Eisma, M., & Browne, K. (2021). Why do female domestic violence victims remain in or leave abusive relationships? A qualitative study. *Journal of Aggression, Maltreatment and Trauma*, 31(5), 677-694.

Irmak, S. (2014). Kadın Konuk Evlerinin Kadına Yönelik Şiddeti Azaltmadaki Rollerini: Kocaeli, Bursa, Yalova Örneği (Yüksek Lisans Tezi). Yalova Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yalova. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanından elde edildi (Tez no: 375267).

İbiloğlu AO (2012) Aile içi şiddet. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4: 201-222

Keskin, A. (2023). Türkiye’de Kadına Yönelik Cinsel Şiddeti Etkileyen Sosyoekonomik ve Demografik Faktörler Abdurrahman Keskin. *İstanbul İktisat Dergisi*, 73(1), 587-613. <https://doi.org/10.26650/ISTJECON2022-1267250>

Keskin, A. ve Karaman, F. (2021). Barriers to Formal Help-Seeking Behavior by Battered Turkish Women According to Sociodemographic Factors. *Sustainability*, 13(1), 165.

Kocacık, F. (2001). Şiddet Olgusu Üzerine. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*

Marshall, C. & Rossman, G. B. (2014). *Designing Qualitative Research*. New York: Sage.

Mor Çatı Kadın Sığınağı Vakfı. (2022). *Yıllık Faaliyet Raporu*.

Mor Çatı Kolektifi (1997). *Geleceğim Elimde*. İstanbul: Mor Çatı Yayınları.

Polat, O. (2017). Şiddet . Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi

S. Uludağ, *Politikada Strateji ve Planlanma (Lefkosa: Kadın Araştırmaları Merkezi Yayını, 1998)*, 41-42.

Sallan Gül, S. (2021). Türkiye'de kadın sığınmaevleri: Erkek şiddetinden uzak yaşama açılan kapılar mı? (3. Baskı b.). İstanbul: Bağlam Yayınları.

Saygılıgil, F. (2016). *Toplumsal Cinsiyet Tartışmaları* . Ankara: Dipnot.

TC Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Kadın Statüsü Genel Müdürlüğü (2014) .
Türkiye’de Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Araştırması

Tortamış, Banu. (2009). *Sığınmaevi’nde Kalan kadınlarda Şiddet Öyküsü Açısından Tramva Sonrası Stres Bozukluğu, Benlik Saygısı ve Beden Algısının Değerlendirilmesi Tezi*. İstanbul Üniversitesi

Tunçer P. Violence against women in Turkey and the desponsibility of public administration. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*. 2017;8(28):572-608.

Türk Dil Kurumu. (2024). *Türkçe Sözlük*, Türk Tarih Kurumu Yayınevi, Ankara

Türkiye Kadın Dernekleri Federasyonu (TKDF). (2020). *Kadına Yönelik Şiddet İzleme Raporu*.

Walker, L. E. (1999). Psychology and domestic violence around the world. *American Psychologist*, 54 (1), 21 -29.

World Healt Organization (2014). Global status report on violence prevention (2014). <https://www.who.int/publications/i/item/9789241564793> (16 Ekim, 2024).

World Health Organization. (2002). *World Report on Violence and Health*. Geneva: World Health Organisation. <https://iris.who.int/handle/10665/42495> (24 Mart, 2024).

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yiğit E. (2018). *Evli Kadınlarda Aile İçi Şiddet İle Evlilik Doyumu Ve Psikolojik İyi Oluş Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Yüksel, A. (2015). *Kadına Yönelik Aile İçi Şiddetin Kırsal ve Kentsel Alanda Karşılaştırmalı Analizi*. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.

EKLER

Ek 1: Sığınmaevî Sosyodemografik Veri Formu

1. Kişisel Bilgiler

Doğum Tarihi: ...../...../.....

Yaşı: .....

2. Medeni Durumu

Bekâr

Evli

Dul

Ayrı yaşıyor

Diğer: .....

3. Geldiği Ülke / Bölge Bilgisi

Geldiği Ülke: .....

Geldiği Şehir / Bölge: .....

4. Sığınma Evine Geliş Nedeni:

Aile içi şiddet

İnsan ticareti

Savaş / Göç

Ekonomik nedenler

Diğer: .....

5. Kuruma Ulaşım Şekli:

Kendi imkânlarıyla

Polis eşliğinde

Sosyal hizmet yönlendirmesi

STK aracılığıyla

Diğer: .....

6. Yanında Bulunan Çocuk Sayısı

Yanında Bulunan Çocuk Sayısı: .....

7. Eğitim Durumu

Okuryazarlık Durumu: Okuryazar Okuryazar Değil

En Son Mezun Olunan Eğitim Kurumu:

İlkokul

Ortaokul

Lise

Üniversite

Diğer: .....

8. Kalış Bilgisi

Kuruma Giriş Tarihi: ...../...../.....

Şu Ana Kadar Kalış Süresi: ..... gün / hafta / ay

Kurumdan Çıkış Tarihi (varsa): ...../...../.....

9. Çıkış Nedeni:

Güvenli barınma sağlandı

Aile yanına dönüş

Başka kuruma yönlendirme

Kendi isteğiyle ayrılma

Kurallara uymama

Diğer: .....

10. Notlar / Gözlemler

.....

.....

Ek 2: Etik Kurul Onayı

Sayı: ETK00-2025-0129

17.07.2025

Konu: Etik Kurulu'na Başvurunuz Hk.

Sayın: Name Sarıkaya

İşletme ve Ekonomi Fakültesi

İşletme ve Ekonomi Fakültesi, Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları Etik Alt Kurulu'nun 15.07.2025 tarih ve 2025/01 sayılı toplantısında incelenerek uygun bulunan, Doç. Dr. Süheyla Ü. Erbilen ve Yrd. Doç. Dr. Merve Uysal danışmanlığında yürüttüğünüz "**Lefkoşa Türk Belediyesi Kadın Sığınma Evi'nin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi**" adlı yüksek lisans tez çalışmanız, Doğu Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu tarafından onaylanmıştır.

Çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Prof. Dr. Şenel Hümmü Raman

Etik Alt Kurul Başkanı

